

Версії

Переходимо на літній час!
У ніч з 28-го на 29-те березня
не забудьте перевести годинники
на 1 годину вперед

№13 (273) 27.03 - 3.04.2009 року

Хабар, ще хабар...

3

М'ясо за ціною героїну

4

До СІЗО – безпідставно

9

Призовий сканворд,
гороскоп, афіша

11

На Буковині жили леви

12

Вживаємо: День Води, Година землі – що далі...

стор. 7

або В чому буковинцям поталанило?

Понад 20% населення планети, тобто 1,4 млрд. людей страждають від нестачі води. До кінця першої чверті нинішнього століття таких буде ще майже на мільярд

більше. І, до речі, саме забруднена вода є причиною більшості захворювань

людини.

Занепокоєне таким станом речей прогресивна частина людства проголосила 2005-2015 роки Міжнародним десятиріччям дій «Вода для життя». Однак буковинцям поталанило: дві третини запасів вітчизняної води зосереджено

у Західній Україні, де проживає лише третина населення держави.

Стосовно ж зміни клімату вчені давно б'ють на сполох. Що чекає на нас у найближчі десятиліття, з певністю ніхто не може сказати...

Продовження теми на стор. 7

облом

А на Буковині затримали!

Пів Росії та всю Україну проїхав з підробним бельгійським паспортом громадянин Гани – і тільки буковинські прикордонники викрили підробку. Фальшивий бельгійець, мабуть, і сам повірив у причетність до європейців, бо дуже широ «зізнається» в тому, що не знав про підробку. Ну, йому видніше! А тепер він очікуватиме на видворення з України у Чернівецькому притулку для нелегальних мігрантів, доки з Гани прийде підтвердження його громадянства.

живи на повну!

Пенсії зростуть

Від 1 квітня підвищуються пенсії непрацюючим пенсіонерам на 7,5 грн.

Підвищення становитиме: від 1 липня – 14,2 грн, від 1 жовтня – 28,4 грн. Особам, які одержують пенсію на дітей та/або недієздатних осіб, пенсії підвищуються незалежно від того, працюють вони чи ні.

Перерахують також пенсії за вислугу років, призначені колишнім працівникам льотного та льотно-випробувального складу цивільної авіації, у зв'язку із зростанням і середньої зарплати працівників.

Зазначені перерахунки будуть проводитися автоматично, тому звертатися за перерахунком пенсій до ПФ не потрібно.

Загальна сума виплат у березні склала понад 192 млн. грн. Чисельність пенсіонерів, яким профінансовано пенсії в березні, становить 236,4 тис. осіб.

Прес-служба ГУ ПФУ в Чернівецькій області

крила

3 Чернівців до Італії

У липні цього року відкриється чартерні авіарейси з чернівецького аеропорту до італійських Брешії та Неаполя. Ініціатор справи Маріо Макколлі – генеральний директор фірми-туроператора «Монос» (Рим) та генеральний представник авіакомпанії «Скайворлд», яка здійснюватиме авіарейси з Буковини на Апенніни.

– Чернівецький аеропорт відповідає стандартам Євросоюзу для даного типу авіаперевезень, – зазначив синьйор Макколлі під час учорашньої прес-конференції. – Його злітна смуга розрахована для «Фокер-100», літаків на 105 місць. Такі шостої курсуватимуть з Чернівців на північ і південь Італії.

абзац

• 11 новеньких санітарних авт вручили цього тижня низці закладів охорони здоров'я краю. Їх придбано за рахунок коштів Мінздоров'я у рамках державної програми.

• 2008-го фінансування харчування буковинців, хворих на туберкульоз, збільшилося майже в 2 рази і становить 9,56 грн. (проти 4,56 грн. в 2007 р.) на день. Однак, це нижче від норм, що рекомендуються МОЗ України.

• До 65-річчя звільнення України від німецько-фашистських загарбників та звільнення Чернівців, яке відзначається 29 березня, уроки мужності провів отаман обласної паланки міжнародної ГО «Козацтво запорізьке» Володимир САМОЙЛОВ. І був уражений тим, як погано знають рідну історію юні чернівчани! На думку генерала, патріотичне виховання кульгає на обидві ноги. Учні не відають і що Хотинська фортеця – одне з 7 див України.

ноу-хау

СЕС без світла

Відтепер до обласнастанції не завжди додзвониться, бо... не працюють телефони. СЕС заощаджує... гроші.

– Ми підрухували: коли не будемо сьогодні хоча б на 2 години вимикати електрику, не зможемо розраховуватися з Обленерго, – пояснив Державний санітарний лікар О. СВИТЛИЧНИЙ, – і тоді нас узагалі від'єднають від енергоживлення.

бомби

Дві війни за тиждень

На Сторожинеччині в с. Панка місцевий мешканець знайшов на березі місцевої річки Білки артилерійський снаряд 125 мм часів Другої світової. Вилучили та знешкодили знахідку піротехніки ГУ МНС в Чернівецькій області.

Повідомлення про зна-

йдений боеприпас надійшло до МНС-ників і з вул. Тореза, 200 у Чернівцях: робітники на будівництві просіювали тут пісок і побачили заіржавілий предмет. Це був артснаряд 76 мм часів Першої Світової.

Група піротехнічних робіт обстежила місце будівництва.

27 березня – 3 квітня посміхнеться сонечко...

27 березня вночі -2 - 0°, вдень +7 - +9°, перші промінці...
28 березня вночі близько 0°, вдень +4 - +12°, ні хмаринки
29 березня вночі +2 - +6°, вдень +10 - +12°, трошки дощику
30 березня вночі +4 - +8°, вдень +10 - +13°, легенькі хмарки
31 березня вночі +5 - +7°, вдень +10 - +13°, пальто і парасолька...
1 квітня протягом доби +8 - +10°, погода думає...
2 квітня протягом доби +8 - +10°, коті гріються на осонні...
3 квітня протягом доби +8 - +10°, ... і пташки щечбечуть

Світ

Назустріч смерті

У Люксембурзі смертельно хвора людина відтепер може добровільно піти з життя за допомоги медиків. Це третя європейська країна, де узаконили евтаназію — ця процедура легальна також у Бельгії та Нідерландах. У Швейцарії лікар може дати беззастійно хворому смертельну ін'єкцію, але пацієнт повинен вестися її сам.

Хто крайній?

З нагоди Міжнародного дня води у Брюсселі встановлено світовий рекорд на найдовшу чергу до туалету. Під пересувною кабіною вишикувалося понад 500 людей. Ініціатор акції — бельгійське відділення Дитячого фонду ООН — вирішило таким чином привернути увагу до проблем нестачі води в світі.

Не знімаючи трусів...

Лінія британської білизни «Swanky» пропагує безпечний секс. «Фішка» в тому, що на чорні або білі трусики в стилі бікіні для жінок та «боксерри» для чоловіків пришиті кишенечки з презервативами, які завжди «під рукою». Коштує новинка — 6,99 фунта стерлінгів, доставка — 2 фунти стерлінгів.

До садочка — з примусу

У Росії готують поправки до законодавства, якими може бути введено обов'язкове відвідування дошкільних закладів. Батькам доведеться віддати дитину до виховного центру за рік до школи, щоби її підготували до навчання. Наразі невідомо, яке покарання чекає на батьків, які не виконуватимуть цих вимог.

Юні генії

Елвіс Лосано з міста Сонанер у Гондурасі самотужки навчився читати у... 3 роки. Нині йому 4 і він уже ходить до школи. В першому класі хлопцеві нецікаво. Каже, що знає все, чого навчають, і просить перевести до 4-го. Елвіс уміє множити подумки тризначні цифри, знає столиці всіх держав і пише поеми. Вчителі кажуть,

що в хлопчика фотографічна пам'ять: він легко відтворює написане на сторінці, подивившись на неї лише 10 секунд.

10-річний Марш Тян Бодіхаро з Гонконгу навчається на 1-му курсі в Оксфорді. Торік він на «відмінно» склав шкільні випускні іспити. Марш захоплюється математикою, фізикою, вишиванням та баскетболом.

Україна

Новини з Кремля

Україна у II кварталі купуватиме російський газ за ціною \$280 за тисячу кубометрів, заявив заступник голови правління «Газпрому» Валерій Голубєв. У I кварталі Україна платитиме за газ \$360 за тисячу кубометрів. Загалом за 2009 рік Україна повинна буде заплатити за 33 млрд. кубометрів імпортного газу.

Ні «спеціалістам»!

Саудівська Аравія відмовилася визнавати дипломи наших медінститутів. Рішення набуло чинності від 29 грудня 2008 року. Постанова не поширюватиметься на медиків з українськими дипломами з числа корінних жителів королівства за умови проходження ними спеціальних курсів підготовки.

Нові «чистки» у ВНЗ

На ВНЗ, у яких кількість студентів, які отримують стипендію, перевищує 70% від загальної кількості бюджетників, чекають нові перевірки Міносвіти. ВНЗ підозрюють в корупції і завищенні оцінок. У 70%-й «ліміт» поки що вписалися лише 32 ВНЗ із 137. У ВНЗ переконані, що таким чином держава намагається заощадити кошти на студентах.

«Точка» для злодіїв

У будинку митрополита в заповіднику «Софія Київська» можна побачити копію корони, надіслану Папою Римським князю Данилу Галицькому. Золота копія прикрашена рубінами, діамантами, сапфірами, перлами загальною вагою 700 каратів. У проєкті брали участь понад 200 осіб, близько 10 років знадобилося для вивчення архівних матеріалів.

Що створив Поплавський?

Філіп Кіркоров разом з російським поетом Іллею Резніком став Людиною року-2008 у номінації «За вагомий внесок у розвиток культури і мистецтва». В номінації «Кумир року» перемогла Ані Лорак. «Творцем року» визнали... Михайла Поплавського — найкращим журналістом —

ведучого 5-го каналу Святослава Цеголка. «Юним талантом року» стала чемпіонка Олімпіади-2008 з фехтування Ольга Харлан.

Почесну премію за відновлення чехівських пам'ятників у Ягті отримав депутат Держдуми РФ, мільярдер і медіамагнат Олександр Лебедєв. «Це був не дуже значний внесок у культуру, — пожартував Лебедєв, — я лише покинув рейтинг Forbes».

Буковина

Алло! — і тиша...

Збільшилася кількість боржників за користування стаціонарним телефоном, — бідається «Укртелеком». Щомісяця в Чернівцях відключають в середньому 450 абонентів за несплату понад 3 місяці. Повторне відключення коштує 180 грн і здійснюється тільки тоді, коли протягом місяця повернуто усі борги.

Кому хатку?

Право на першочергове одержання житла на Буковині мають 4 тис. сімей, на позачергове — 1 тис. сімей. Упродовж 2008 року житлові умови на Буковині поліпшили 176 сімей, з них 29 мали право на першочергове одержання житла, 17 сімей — на позачергове. 44% з них проживали у гуртожитках, 5% — молоді сім'ї.

Де отримати видовища

На території області функціонують 3 театри: муздрамтеатр ім. О.Кобилянської, театр ляльок і Духовно-мистецький центр «Голос». Торік вони дали 611 вистав, у тому числі 164 — на гастролях в Україні. Запропоновано 8 нових та 3 відновлені постановки. Спектаклі відвідали 80,4 тис. глядачів.

Безладдя чи безладдя?

Буковину відвідав нардеп-БЮТівець, голова підкомісії з питань виборчого законодавства комітету держбудівництва і місцевого самоврядування Сергій Подгорний. Він має вивчити доцільність дочасних виборів місцевих органів влади у Костричанах, де рада й голова не можуть порозумітися вже понад рік.

Куди писати мерові

Звіт міського голови Миколи Федорука про роботу Чернівцької міськради та її виконавчих органів за 2008 рік чернівчанам покладуть у поштові скриньки. Його видано спецвипуском газети «Чернівці» накладом у 90 тис. примірників і розміщено на офіційному сайті міської ради — www.city.cv.ua.

Пропозиції та зауваження чернівчан щодо роботи мерії, її виконкому і виконавчих органів приймає Громадська приймальня міськради письмово або усно за телефонами 55-38-45, 52-38-92, 55-26-85, а також на електронну адресу document@rada.cv.ua, або в рубриці «Форум» офіційного сайту міської ради — www.city.cv.ua.

акценти тижня

50% чернівецької води тече мимо каси або Черговий плач по тарифах

Скликати журналістів перед черговим підвищенням тарифів у чернівецькій владі стало певним правилом доброго тону, чимось на кшталт отримання індульгенції від Папи Римського. Цього разу йшлося про нові тарифи на послуги ЖРЕПів (чи тих, хто їх заступив наразі) та воду і водовідведення. З перших осіб зацікавлених підрозділів імпрезу відвідав лише Дмитро Чикановський, новопризначений директор Водоканалу. Ця обставина тільки підкреслила, що захід проводився для відмазки. Мовляв, демократія діє, правила пристойності дотримані, уперед, населення, до каси!

Сценарій дійства передбачав бадьору розповідь Василя Манчуленка, першого заступника директора ЖКГ, про

нові тарифи та їхні складові... Присутніх спробували вразити гігантською кількістю (3,5 тис.!) індивідуальних побутових нарахувань і навіть навели розрахунок для конкретного будинку, типової 9-типоверхової панельки на 2 під'їзди, аби усі повірили в економічну обрuntuваність цих вимог.

Хоча останньої відчутти як раз не пощастило, бо навряд чи можна вважати, наприклад, економічним обрuntuванням тарифу за знищення гризунів рахунки відповідного закладу та обіцянку проводити цю операцію раз на рік. Ми не побачили ні вартості та потрібної кількості отруйних засобів, ні розрахунку потреби в персоналі, ні додаткових витрат — на утримання керівництва, бухгалтерії, приміщення станції дезінфекції та

дератизації тощо...

Дрібничка? Але з іншими позиціями виходить те саме. Хто знає, скільки двірників треба тримати в одному ЖРЕПі? Чому самотня бабця з двокімнатної квартири на 3-му поверсі має платити за ліфт стільки ж, скільки сім'я з 5-х осіб на восьмому?

Дуже цікаве обрuntuвання прозвучало до обслуговування димовентканалів: воно ж проводиться раз на рік, тож мешканці просто не пам'ятають, коли трубочисти приходили востаннє!

Зрозуміло, що площа квартири — цифра стабільна, порахували один раз і все, а тут носитимуть довідки по розуменню сім'ї, то про збільшення... Кінця-краю ж роботи не буде!

Необхідність підвищення

тарифів мотивують знову-таки зростанням мінімальної зарплатні та ціні на енергоносії. Згідна, все дорожчає. Але на скільки? Які зарплати отримує персонал, яка потреба в ньому, на скільки конкретно виросте його утримання? Нічого такого не було сказано. А, може, потреба в грошах ще більша, хто знає?

Щось мені підкаже, що до старих тарифів додали якийсь заданий відсоток і отримані цифри розкидали на 3,5 тис. варіантів... Та чи перестане міське комунальне господарство від цього бути нерентабельним, чи може відповісти ніхто... Тим паче, що 50% води, перекачуваної чернівецькими водогонями, просто втрачаються на шляху до споживача! Начальник планово-економічного відділу Теплокомуненерго не в змозі

назвати вартість 1 Ккал тепла на виході до споживача! А навіщо? Куди простіше рахувати від простору між підлогою та стелею!

Обрахунки ведуться за методиками, затвердженими профільним міністерством. У жодного комунального підприємства немає можливості — а, може, й потреби — ані для маневру, ані для пошуку альтернативи. Тому населення скарижить до Антимонопольного комітету, газет і на телебачення...

Після кожного підвищення комунальних тарифів люд «впадає в кому» і проплати, замість зрости, зменшуються. Але згодом, трохи оговтавшись, починають платити: куди ж подінешся з підводного човна!

Лариса ДМИТРЕНКО, «Версії»

кримінал

Любий батечко

У Чернівцях мати 11-річної дівчинки звернулася до правоохоронців із заявою про те, що її 38-річний чоловік систематично примушує доньку до статевих стосунків погрозами та насильством. Коли факти підтвердяться, чоловікові загрожує позбавлення волі від 3 до 7 років.

За грішми до гральні...

Двоє невідомих з рушницею та пістолетом «почистили» касу залу гральних автоматів на вул. Комарова в Чернівцях. На їхнє розчарування там виявилось лише 700 грн. Персонал залу опору не чинив. Спересердя один з грабіжників при «відході» вистрілив з рушниці в стелю. Коли переляканий касир повідомив про напад правоохоронцям, грабіжники вже встигли втекти.

...Чи до стареньких

Трьох самотніх стареньких пограбували в Чернівцях шахрайки, що видавали себе за працівників соціальних органів. Схеми давно відпрацьована: заходили до стареньких, присипляли пильність розповідями про надбавки до пенсії й забирали готівку, що знаходили в оселі. Найбільше постраждав 81-річний дідусь, в якого забрали 32 тис. грн. У 82-річної бабусі видурили майже 1,5 тис., 88-річний пенсіонер позбувся таким чином \$100. Шахрайок розшукують правоохоронці — і попереджають, що соціальні органи не розносять доплати та підмоги по домівках.

Буковинця (нагрів) закарпатець

Уродженець Закарпаття у приміщенні київської приватної фірми, видаючи себе за її директора, уклав з нашим краєвином фальшиву угоду про постачання нафтопродуктів. Перерахувавши 651,5 тис. грн. на зазначений йому рахунок, буковинець не дочекався замовлених нафтопродуктів. Коли ж навідався знову до київського офісу, виявилось, що людина з відомим йому прізвищем ніколи в цій фірмі не працювала! Тепер доведеться сподіватися на спиритність правоохоронців

Прес-секретар прокурора області Олександр ЛЕБІДЬ

Годинники з символікою карного розшуку

та медалі-відзнаки отримали переможці Всеукраїнського конкурсу кращиз за професією серед співробітників елітного підрозділу міліції

Здрігалися від кроків стіни Червоної зали Чернівецького національного університету, де зібралися того дня високі, стрункі, кремезні чоловіки, щоби отримати з рук заступника міністра ВС України Володимира Євдокимова нагороди. Увійшовши туди, відчула себе справжньою тендітною паняною.

— Наша служба не знає вихідних. Працює вдень і вночі, у свята і будні! — наголосив генерал, вручаючи переможцям регіональних конкурсів міністерські кубки та дипломи.

Кортик «Козацької слави» за переможце 2 місце здобув представник транспортної міліції у Чернівецькій області Олег Кішак. Третю сходинку п'єдесталу посів майор міліції Валерій Дуплій, а переможцем став харків'янин Валерій Горбунов, який, окрім диплому та кубка, отримує відзнаку МВС — іменну вогнепальну зброю. Та вже ці нагороди найкращі серед кращиз отримують від самого міністра у столиці.

Потрапити на конкурс було, до речі, зовсім не про-

сто. Оперативників відбирали за віком, спортивною статуєю, відповідним зростом і навіть вагою. Безперечно, бралася до уваги фізична підготовка. Протягом двох днів вони проходили тестування з функціональної, вогневої, загально-профільної підготовки, тактики дій у типових та екстремальних ситуаціях, виконували практичні вправи зі стрільби, складали заліки з підтягування, рукопашного бою та легкоатлетичного кроку.

Оксана ЧЕРВІНСЬКА, «Версії»

корупція

Буковинські чиновники — найчесніші?

Україна посідає 134 місце у світі за рівнем боротьби з корупцією. 5,5% від 290 тис. державних службовців віднесені до категорії «неблагополучних», тобто таких, за якими «ведуться» малі і великі посадові злочини. Про те, як запобігати та протидіяти корупції в публічній службі, йшлося на засіданні прес-клубу.

— 2006-го Україна звернулася за допомогою до США, аби американські юристи поділилися досвідом боротьби з корупцією, — розповідає Богдан ВИТВИЦЬКИЙ, державний прокурор округу Нью-Джерсі департаменту юстиції США. — В Україні важко працювати: у вас дуже заплутані закони і на найвищому державному рівні мало хто насправді зацікавлений у просуванні розроблених нами законопроектів. Наша робоча група створила Кодекс етики для публічних службовців, законопроект

про фінансове декларування не лише доходів, але й видатків державного службовця та проєкт створення відділів внутрішніх розслідувань у державних установах. На жаль, поки що усе це лише на папері.

— Українське законодавство побудоване за принципом «пост-фактум», — продовжує Дмитро ЛУК'ЯНЕЦЬ, доктор юридичних наук. — Воно не дає змоги запобігати корупції, а лише карає за вже вчинені злочини, за умови їхнього виявлення. Досі не прийнятий Закон «Про оподаткування нерухомого майна», який, за підрахунками, поповнив би бюджету на 16% лише за рахунок майна чиновників найвищого рангу. Пропоновані програмою заходи передбачають розв'язання конфлікту інтересів людини як чиновника та матеріально зацікавленої особи, політичний нейтралітет держслужбовців, політику працевлаштування

і кар'єрного зростання, пониження імунітету депутатів і суддів і створення єдиного державного органу боротьби з корупцією.

— Буковинські держслужбовці теж чекають змін у законодавстві, — переконаний Віктор ПAVЛЮК, перший заступник голови Чернівецької ОДА. — Наша область першою прийняла Програму боротьби з корупцією. Її виконання вже дало певні результати: рівень корумпованості буковинських держслужбовців — один з найнижчих в Україні. Крім того, в нас запроваджені обов'язкові запити до правоохоронних органів при прийомі на роботу держслужбовців. Створюється єдиний реєстр корупціонерів, причому особа може й не знати, що потрапила до «чорних списків».

Крім того, соціопитування показали, що в області доволі високий рівень осуду корупції простими буковинцями.

Лера ЯСНИЦЬКА, «Версії»

інформує обирада

Гральні заклади — під депутатський контроль

Для вивчення діяльності гральних закладів на території Чернівецької області, 27-ма сесія обиради вирішила утворити тимчасову контрольну комісію.

Сесія обиради зверну-

лася до ОДА, ДПА в Чернівецькій області, УМВС в Чернівецькій області, ОБЛСЕС, представництва Держкомітету України з питань регуляторної політики та підприємництва

із проханням делегувати представників для участі в роботі зазначеної комісії. Тимчасова комісія повинна поінформувати про результати роботи чергову сесію обиради.

Вшановуємо науковця

21 травня виповнюється 85 років відомому історичу літератури, прозаїку, доктору філологічних наук, професору, почесному члену Академії вищої школи України, почесному доктору ЧНУ Костянтину

Федоровичу Поповичу. Депутати фракції БЮТ у Чернівецькій обираді запропонували відзначити його ювілей в області та клопотати про нагородження Костянтина Федоровича орденом Ярослава Мудрого.

27-ма сесія обиради підтримала звернення і запропонувала ОДА підготувати подання Президенту про нагородження науковця та розробити план заходів з відзначення в області його ювілею.

ПОГЛЯД

Людмила ЧЕРЕДАРИК

Хабар... іще хабар...

Понад два десятиріччя жінка в Чернівцях громадська організація «Гільфе», що у перекладі з німецької «допомога». І весь цей час керує нею небайдужа до чужої біди жінка Олілія ГУЛІКА. Через цю організацію передають для соціальних незахищених буковинців продукти, одяг, ліки і навіть медичне обладнання з Німеччини. Волонтери «Гільфе» просто на місці розкладають отримані харчі по пакетах і роздають — звісно, безкоштовно — самотнім літнім людям, багатодітним, інвалідам, одне слово, тим, хто цього потребує.

А на кордоні вже рік стоїть нерозмитнене медичне устаткування, зокрема, такі потрібні нашим пологовим будинкам інкубатори для недоношених. Їхня відсутність спричиняє смерті новонароджених. І про це дуже добре знають у мінздор'я, бо саме такі висновки робили його чиновники, перевіряючи область. Однак, коли йдеться про можливі неформальні заробітки, то тут рятівника новонароджених відходить на задній план.

«Гільфе» добре знають у Києві, в Міністерстві охорони здоров'я та Департаменті чи то Інспекції з контролю за ліками, куди Олілія Григорівна неодноразово зверталася і писемово, і особисто... Бо сиять міністерські чиновники на місцях дохідних, тобто на дозволах. Щоби такий отримати, О. Гуліка 4 (!) рази відправляла замовні листи до Департаменту, який протягом року ліквідували, відновлювали і знову перейменовували. Незважаючи на те, що на руках жінка мала повідомлення про вручення документів, чиновники відповідали, що нічого такого не отримували! Олілія Григорівна пояснює ганебну ситуацію тим, що представники релігійних конфесій, які постійно завозять ліки в Україну, привчили тамтешніх чиновників до хабарів. «А у нас доларів та євро немає, — каже жінка, — тому й дати нічого не можу».

Єдина надія Гуліки — керівник місцевої мітингі генерал Салагор. Він пообіцяв їй допомогти розмитнити таке вкрай необхідне буковинцям медичне обладнання.

М'ясо за ціною героїну і молоко без молока

Натомість агропромислового комплексу краю, за оцінками керівників галузі, набув стабільного розвитку

Принаймні так представили журналістам ситуацію на селекторній прес-конференції, яка відбулася на початку тижня. Олег НАДТОЧИЙ, начальник Головного управління агропромислового розвитку облдержадміністрації, спілкуючись із представниками районних та обласних ЗМІ, розповів про початок весняно-польових робіт і про підсумки галузі за минулий рік. Просив також донести до сільського читача приемну новину: до кінця нинішнього тижня держава розраховується із бюджетами по доплатах за худобу високої вагової кондиції, яка складає 5 млн. 400 тис. грн. Але тільки за минулий рік. Як буде цього року, сказати не міг. Очікуються найближчим часом розрахунки з бюджетами по зарплатах.

Одне слово, враховуючи, що у сільському господарстві практично все вже розвалене, розмова про стабільність саме на часі. За словами пана Надточія, торік в АПК Буковини нарешті зафік-

соване суттєве (майже на 30%) зростання валового виробництва сільськогосподарської продукції у сільгоспдприємствах, — коли в особистих господарствах населення спостерігається спад. І це означає, що на ноги спинаються великі виробники.

Тваринництво

В Україні щороку виробляється 1,8 млн. т м'яса, а споживається 2 млн. тонн. Водночас ринок держави перенасичений імпортою м'ясопродукцією. Тому зрозуміло, що, доки уряд не перекине перед нею кордон, вітчизняне тваринництво розвиватися не буде.

Із молоком у нас іще гірше. Хоча полиці магазинів області й завалені молочними товарами. Але надходять вони з регіонів, де, як зауважив п. Надточій, узагалі немає молочного стада! Зрозуміло, що вся ця так звана молочна продукція нічого спільного з коровами не має. Тож і мала б зватися інакше.

Як повідомив головний аграрій області, проблема з молокопродуктами виникла останнім часом, коли став на карантин Чернівецький молокозавод, а новоселицький «Екосир» зупинився на 4 місяці. Нині по 10 т молока переробляє фірма «Аполо». Але більшість продавців молока переорієнтувалися на Городенку Івано-Франківської та Хмельничину.

Однак перспектива попиту справжнього молочка та поїсти правдивої сметанки та кефіру в наших краях усе ж таки є. За словами Олега Михайловича, «Екосир» придбав нові лінії, на яких випускатиметься цільномолочна продукція. Саме новосельчани виграли тендер на поставку її до Чернівців. Але біда підприємства в тому, що воно заборгувало заготівельникам молока 1 млн. 93 тис. грн. Утім уже сьогодні, згідно з угодою між Чернівецькою міськрадою та «Екосиром», в обласному центрі в шести точках торгують молоком екосирівські

молоковози. А в червні повинен запрацювати модернізований Чернівецький молокозавод.

Цікавило присутніх і питання, чи ведеться в області контроль генетично модифікованих продуктів та насіння. З'ясувалося, що завезення генетично модифікованого насіння в Україну заборонено. Щодо продуктів, то тут ніхто нічого гарантувати не може. Немає на українських кордонах лабораторій, які могли б перевіряти насіннєвий матеріал. Тож немає й можливості визначити, чи, бува, не генетично модифіковане насіння везуть до нас в Україну!

Матеріально-технічна база

Як наголосив п. Надточій, провідну роль на селі відіграє матеріально-технічна складова.

Тож одним з негативів, які супроводжують аграрну галузь упродовж останнього десяти-

ліття, є низький рівень забезпечення основними засобами виробництва і, зокрема, сільськогосподарською технікою. Зношеність машинно-тракторного парку досягла 80-90%. І все ж торік селяни на умовах 30%-ї компенсації з коштів державного бюджету отримали 73 одиниці сільгосптехніки на загальну суму 6 млн. 120 тис. грн.

Мовою статистики

2008 року на Буковині зібрано 480 тис. т зерна, що на 16% більше від 2007-го.

В середньому з 1 га отримано по 40 ц зерна проти 36 ц у 2007-му.

На 63% зросло валове виробництво соняшнику, сої — на 52%, ріпаку — на 137%.

Зменшилось валове виробництво цукрових буряків на 19%, картоплі — на 9,8%, овочів — на 3%, що сталося через липневу повінь.

Людмила ЛЕБЕДИНСЬКА, «Версії»

товари і ціни

Істимемо кав'яр ложками?

Так, але не всі.
Більшість обійдеться
вітчизняною
кабачковою

Останні півроку слово «криза» відмінюється так часто, що люди просто перестали реагувати на його зміст, а мовчки чекають: «Що ж далі?»

Із подорожчанням продуктів на українських ринках прилавки майже всіх магазинів дивують порожнечою. І, певно, кожного з нас, окрім хіба що тих, які вміють «харчуватися» повітрям, цікавить одне питання: «Чи не зникнуть бува з магазинів звичні для нас товари?»

Варіант 1. Супермаркети

— Чесно кажучи, не можу сказати, що з наших прилавків зникають товари, — каже адміністратор одного з відділень мережі супермаркетів «Колос». — Завози не зменшилися і дорогих цукерок продається не менше, ніж раніше. Можливо, деякою мірою вітчизняні товари й продаються краще, але закордонним від цього не гірше, бо інтерес до них не зникає.

Варіант 2. Покупці

— Останнім часом взагалі намагаюся менше ходити до крамниць. Не хочу настроїти собі псувати. Самі розумієте: криза, зарплатню зрізали. От і

доводиться якось крутитися, — поділилася переживаннями Інна Степанівна, вчитель української мови та літератури однієї зі шкіл міста. — Раз на місяць їздив з родиною до супермаркету. Закуповуємо найголовніше: крупи, макарони, картоплю та м'ясо. А далі вже за необхідністю може хліба та молока купити — цим наперед не запасешся. Та щоби продукти зникали — якимось чином не помітила. Може, делікатеси, але ми собі і раніше їх дозволити не могли. А от побутові товари — це вже точно дефіцит. Поперше, ціни зросли навіть на туалетний папір та пральний порошок, а по-друге, й кількість їхня на очах зменшується.

Варіант 3. Продавці

Вони ж вважають, що це тільки початок. Після підписання президентом Закону про введення 13%-ої цільової надбавки на імпортований товар, який набрав чинності 6 березня, деякі продукти зовсім зникнуть з наших столів.

Через підвищення надбавки товар стане ще дорожчим, а попит, зрозуміло, меншим. Крім того, курс валют постійно стрибає і ніхто точно не може прогнозувати його. Отже, імпортери просто бояться втратити купу грошей, вкладаючи їх у продукцію закордонних виробників.

Варіант 4. Експерти

Щодо дефіциту на вітчизняні продукти не варто хвилюватися. За словами начальника державної інспекції контролю за цінами Віктора ЛАЩАКА, Чернівецька область посідає одне з перших місць із забезпеченості продуктами харчування. Зокрема, такими, як молоко, овочі та м'ясо. А от із борошном, макаронами та рисом ситуація трохи гірша. Проте спеціалісти зазначають, що в нашій області достатньо фабрик, цехів і заводів із виробництва необхідних продуктів харчування.

На запитання, чому в Європі ціни на товари падають, а в нас навпаки, п. Лашак відповів, що причина не в дефіциті, а у вартості складових, необхідних для виготовлення і обробки продуктів, тобто у вартості енергоносіїв. І наразі на виробників немає сенсу.

Утім, можемо заспокоїти ласунів та гурманів: у тих, хто звик бачити у своєму холодильнику делікатеси, стресів не буде! Товари не можуть зникнути взагалі. Вони все одно продаватимуться у спеціалізованих крамницях, які орієнтуються на заможного покупця.

Тож коли хтось звик їсти червону ікру ложками на сніданок, він ніколи не відмовиться від такого задоволення.

Олександра МАЛАХОВА, «Версії»

Володимир Шкварковський: «Криза (з'їдає) простих буковинців!»

Необхідно переглянути державну політику у сфері зайнятості та методіку розрахунку реальних доходів населення, — переконаний голова буковинських профспілок.

— Чи багато пересічних буковинців уже постраждало від кризи? У чому це проявляється?

— Раніше можна було звільнитися за згодою сторін і отримувати допомогу з безробіття в розмірі від 50 до 70% середньої зарплати на восьмий день після реєстрації в службі зайнятості. Але від початку року допомога з безробіття в таких випадках виплачуватиметься, починаючи від 91-го дня після реєстрації, тобто, як і при звільненні без поважних причин за власним бажанням.

Надто ж держава «пкілується» про селян, більшість з яких не працює і стоїть на обліку в центрах зайнятості. Від 13 січня їх просто не ставлять на облік! І не має значення, що людина працювала в місті на підприємстві і роботодавець сумлінно платив за неї до Фонду соціального страхування на випадок безробіття. Як наслідок, 35 звільнених з молокозаводу працівників, які проживають у селах, не мають

права на допомогу.

Ми пропонуємо розробити і законодавчо відрегулювати механізм індексації мінімального розміру оплати праці. Сьогодні він складає приблизно 90% прожиткового мінімуму для працюючої людини. Підвищення мінімальної зарплати до розміру прожиткового мінімуму знову законсервоване на цілий рік. Це порушення норм генеральної угоди з профспілками на 2008-2009 роки. Хоча й розмір прожиткового мінімуму — 669 грн для працюючої особи — не витримує жодної критики. За розрахунками ФПУ, сьогодні він має становити не менше 1500 грн.

Водночас пропонуємо Кабміну відмінити Постанову №939, яка призвела до заморожування зарплати працівників освіти, охорони здоров'я, культури, а також прийняти рішення щодо скасування оподаткування доходів, менших від прожиткового мінімуму на одного члена сім'ї.

Вл. інф.

Квартплата для чернівчан – завищена!

Такого висновку дійшов Антимонопольний комітет, проаналізувавши складові тарифи з утримання будинків і прибудинкових територій і порядок їхнього формування. Днями розпочнеться детальне дослідження тарифів, які від 1 грудня розраховуються окремо для кожного будинку і здебільшого зросли у 2-2,5 рази.

За фактом численних порушень Територіальне відділення АМКУ у Чернівецькій області порушило справу проти всіх чернівецьких ЖРЕП за зловживання монополією становіщем.

— На нашу думку, нові тарифи з утримання будинків і прибудинкових територій мають ознаки економічно необґрунтованих, — каже голова відділення Олег Стецевич. — Крім цього, вони мають багато суперечностей. Незрозуміло, наприклад, хто має обслуговувати мережі всередині будинків. 2007 року міськрада визначила відповідальними за них водоканал і тепломережу: перших — до крана у квартирі, других — до радіатора. В обох цих підприємствах створили спеціальні чималі штати сантехніків та іншого технічного персоналу, а гроші на їхнє утримання заклали, відповідно, у тарифи водо- і теплопостачання. Хоча цього рішення ніхто не скасовував, ця ж послуга — обслуговування внутрішньобудинкових мереж — фігурує і в нових тарифах ЖРЕП, причому, складає

в них аж 25% сукупної вартості! Інша розбіжність стосується прибирання прибудинкових територій. У спальних районах здебільшого один спільний двір мають кілька будинків. За відсутності чіткого розмежування території між ними, прибирання однієї й тієї ж ділянки включають у зону обслуговування різних будинків. Тобто, плата за прибирання справляється кілька разів. І таких прикладів, на жаль, дуже багато.

Винною у тому, що чернівчани почасти змушені платити за фікцію, є міська влада. Відповідно до законодавства, лише вона має право контролювати тариф з утримання будинків і прибудинкових територій на стадії його формування та погоджувати в разі економічної обґрунтованості розрахунків. Оскільки погодження відбулося, незважаючи на очевидні прорахунки, АМКУ буде рекомендувати мерії призупинити дію тарифу та переглянути його з врахуванням зауважень.

Коментар від влади:

— Значне коливання тарифів на житлово-комунальні послуги (ЖКП) в регіоні пояснюється специфікою їхнього виробництва, — зазначає начальник управління ЖКГ Георгій Леонтій, — вона залежить від місцевих умов, довжини та зношеності мереж, фактичного використання потужностей,

обсягів виробництва та реалізації. Чинне законодавство не передбачає одночасного впровадження нових цін на енергоносії у тарифах на ЖКП, що призводить до незапланованих витрат і спричиняє відставання доходів підприємств від їхніх фактичних витрат.

У 2008 році тарифи на послуги водопостачання і водовідведення для всіх груп споживачів переглянуті в Березограді, Васьківцях, Вишніці, Герці, Заставні, Кельменцях, Кіцмані, Новодністровську, Новоселиці, Сокирянах, Хотині, Чернівцях. На послуги теплопостачання в Чернівцях тарифи переглядалися для бюджетних та госпрозрахункових споживачів, в усіх інших населених пунктах, де теплопостачання здійснюється централізовано, — для всіх груп споживачів. Плата за послуги утримання будинків, споруд та прибудинкових територій змінилася в Кельменцях, Сокирянах, Новодністровську, Хотині, Чернівцях, Кіцмані. Тут скасовані доплати з міських бюджетів і відповідно збільшена оплата для населення.

Протягом 2008 року зросла собівартість ЖКП у всіх виробників-надавачів послуг. Беззбитково працювали Вишніцьке будинкоуправління, Путильське та Хотинське ВУЖКГ, м.

Чернівці.

За словами Георгія Леонтія, в лютому підприємства комунальної теплоенергетики змушені були підвищити тарифи на послуги теплопостачання для бюджетних та промислових споживачів через те, що постановами НКРЕ та відповідним наказом Чернівецької філії дочірнього підприємства «Укргазмереж» ДК «Газ України» введено нові ціни на природний газ.

Вл. Інф.

інформує обрлада

Міськмолзавод знову працюватиме. Коли йому допомогти

На виконання рішення колегії обрлади від 3 березня 2009 року заступник голови постійної комісії обрлади з питань економіки, бюджету та інвестицій Іван БУРДЕЙНИЙ вивчив стан справ та можливості відновлення роботи ВАТ «Чернівецький міський молочний завод» та дочірнього підприємства «Екосир». Він повідомив, що заборона діяльності підприємства, яка затіялася на 2 місяці, призвела до збитковості заводу. Хоча заборгованість перед постачальниками є незначною, постійні витрати щодня збільшують суму збитків. Окрім того, з підприємства звільнені 84 працівники зі 109, втрачено сировинну базу та зв'язки з торговельними посередниками. Наразі всі цехи готові до роботи. Обладнані сучасними технологічними лініями, вони здатні випускати до 50 видів продукції, а адміністрація заводу шукає кошти на закупівлю сировини. Депутат обрлади Іван Бурдейний вважає, що сприяння органів влади у налагодженні зв'язків із постачальниками сировини та з оптовими споживачами допоможе відновленню роботи молокозаводу та забезпеченню буковинців високоякісною молочною продукцією місцевого виробника. Його пропозиції були підтримані депутатами обрлади.

Мешканці гірських районів можуть втратити пільги

У департаменті місцевого самоврядування та адміністративно-територіального реформування Міністерства регіональної політики України перебуває на розгляді проект Закону України «Про розвиток гірських територій в Україні», прийняття якого може суттєво погіршити матеріальне становище мешканців гірських територій і посилити соціальну напругу в цих районах.

Зазначений законопроект розроблений без попереднього обговорення з органами місцевого самоврядування гірських територій. Висловивши занепокоєння таким станом справ, Асоціація органів місцевого самоврядування регіону «Гуцулщина», до якої входять Вишніцька та Путильська райради нашої області, звернулася до Прем'єр-міністра із проханням залишити чинним Закон України «Про статус гірських населених пунктів в Україні».

У відповідь на звернення перший віце-прем'єр Олександр ТУРЧИНОВ зобов'язав міністерства та відомства розглянути порушені у зверненні питання, а Мінрегіонбуд — вжити дієвих заходів для інформування органів місцевого самоврядування, громадських організацій і населення регіонів, на території яких знаходяться гірські населені пункти, про підготовку нормативно-правової бази розвитку гірських територій.

Газ - поштою

Звіт тимчасової контрольної комісії обласної ради з вивчення ситуації з оплатою за газ на території області заслухали депутати на 27-й сесії обласної ради. Тимчасова комісія всебічно розглянула стан справ стосовно порушеної проблеми та ситуацію з установами, через які здійснюється оплата за газ. Голова комісії Віктор ДОВГАНІЧ поінформував, що загальний рівень розрахунку за спожитий природний газ станом на кінець 2008 року складає 99,5%, в т. ч. населення розрахувалося на 102,3%.

Комісія рекомендувала, а сесія обрлади вирішила звернутися до НКРЕ із пропозицією про внесення змін до ліцензійних умов стосовно можливості укладання договору між Чернівецькою філією ДП «Укргазмереж» та Чернівецькою дирекцією УДППЗ «Укрпошта» для організації приймання від населення платежів за спожитий газ. Директору Чернівецької філії ДП «Укргазмереж» запропоновано укласти відповідний договір.

ноу-хау

Вулиця «у клітиночку»

Чи правда, що половину вул. Барбюса укладатимуть бруківкою, а іншу — асфальтуватимуть? — Із таким запитанням до редакції звернувся мешканець цієї вулиці. — Невже не можна привести до ладу вулицю в самому центрі міста, куди частенько навідується туристи? Чому вона має бути «склеєна» з кляпів?

Ситуацію роз'яснює заступник директора департаменту ЖКГ Чернівецької міської ради Ярослав КУШНІРИК:

— Тротуари на вул. Барбюса укладуть сучасною бруківкою, а дорогу — частково бруківкою, частково — асфальтом. Ділянку від вул. Головної до вул. Улонова укладуть бруківкою, яка раніше «жила» на вул. Сагайдачного. Від вул. Улонова дорогу асфальтуватимуть, бо бруківки не вистачить. Утім, через відсутність коштів на оплату робіт, мешканцям вулиці не варто розраховувати на швидке завершення ремонту. В кращому випадку він буде тривати до кінця року, в гіршому, більш імовірному, цьогоріч вулиця матиме вигляд «аби машина могла проїхати», бо асфальтовий завод не в змозі забезпечити усі потреби міста.

Територіям – сталий розвиток

— На забезпечення цільового та ефективного використання бюджетних коштів і зменшення обсягів незавершеного будівництва необхідно виробити і запровадити єдину методологію планування території області, що відповідає б стратегічним цілям розбудови та забезпечення сталого розвитку населених пунктів регіону, — запропонувала на 27-й сесії обрлади голова постійної комісії з питань економіки, бюджету та інвестицій Тамара СЕМЕНОВИЧ при обговоренні змін і доповнень

до Програми соціально-економічного розвитку Чернівецької області до 2011 року. Голова бюджетної комісії також запропонувала розробити Порядок формування та фінансування з обласного бюджету інвестиційних проектів програми, передбачивши пріоритетність окремих загальнообласного значення, а також підтримку інвестиційних проектів, передбачених у відповідних місцевих програмах та бюджетах як співфінансування.

проблемні

Версії

Година Землі: Буковина – на старт!

Завтра, 28 березня о 20 год. 30 хв. вимкнуть світло у 37 найбільших містах світу, серед них Лондон, Пекін, Рим, Москва, Торонто, Копенгаген, Брюссель, Пекін... І світло повернеться туди лише через годину. А «Крихітка Цахес» за цю годину без світла виступить з концертом у Києві. Відбудеться він у Старій теплиці Печерського ботанічного саду ім. М.Гришка. Початок, зрозуміло, о 20 год. 30 хв.

Цікаво, що присутнім на концерті подарують... еко-торби. Бо пластикові пакети, як відомо, важко утилізуються: вони не розкладаються в ґрунті, а при спаленні виділяють небезпечні для здоров'я речовини, в тому числі канцерогени. Крім цього, пластикові пакети спричиняють тисячі смертей морських тварин та птахів. Тож перший наклад сумок від «Крихітки Цахес» учасники акції роздають друзям та знайомим, але незабаром продукцію можна буде замовити на офіційному сайті групи.

Каша САЛЬЦОВА, лідер групи: – Екологія – один з пріоритетних для «Крихітки» напрямків діяльності. Екологічна ситуація в Україні – загрозна, про це свідчать і експерти-екологи, і медики. Населення поки що недооцінює масштаб забруднення довкілля, але найважливіше – самі українці не відчувають власної відповідальності за стан природних ресурсів. Кожен з нас (а особливо це

стосується мешканців міст, які відрізняються споживацькою активністю), має усвідомити: навіть маленький крок, наприклад відмова від пластикових пакетів, які непридатні до переробки, чи заміна у власному помешканні ламп розжарювання на енергозбережні роблять довкілля чистішим

Марина КОНЯК, голова ЧОГМЕО «Буквиця»: – Вимкненням світла люди доброї волі продемонструють символічний акт всесвітнього єднання перед обличчям однієї з найважливіших проблем сучасності – зміни клімату і глобального потепління, зокрема.

Організатор акції – Всесвітній фонд природи WWF в Україні її підтримали у Києві, Одесі, Рівному... Буковинські екологи теж підтримали глобальний заклик до активності у боротьбі зі зміною клімату.

Ініціатива всесвітнього вимкнення світла започаткована в Сідней 2007 року як еколо-

гічна акція одного міста і виросла у масову кампанію, яка привертає увагу людей усього світу. І коли торік вимкнули світло в спільному заклику до боротьби зі зміною клімату мешканці 371 міста у 35 країнах, то вже нині понад 700 мегаполісів приєдналися до акції. Вперше у ній бере участь Україна. Прикметно, що «Годину Землі» підтримали Кабмін, Міністерство охорони навколишнього природного середовища та Національне агентство з питань ефективного використання енергетичних ресурсів.

Андрій БІЛОКОНЬ, координатор акції «Година Землі» в Україні: – Завтра на годину погаснуть яскраві вогні столиці нашої країни. Миськрада Києва підтримує акцію і сприяє її проведенню. Та й кияни, зі свого боку, теж зацікавились акцією. Вони становлять більше половини відвідувачів веб-сайту Години Землі. Створюються блоги, розміщуються банери, інформація про найбільшу добровільну акцію передається всесвітньою мережею від людини до людини, чого ми й хотіли досягти.

Українські зірки також не залишилися байдужими до глобальної проблеми. Список світових знаменитостей, в якому фігурують Кейт Бланшетт, Неллі Фуртало, Шепард Фейрі, лауреат Нобелівської премії Миру

Лідер групи «Крихітка Цахес» Каша Сальцова – учасниця години Землі. За її спиною – Стара теплиця.

архієпископ Кейптаунський Десмонд Туту, Ілля Авербух і багато інших, поповняться в Україні на «Крихітку Цахес», Лілію Пустовіт, «Esthetic Education», Машу Фокіну, Gorchiza, Джанго, «Пара нормальних», «Антитіла», «Chicos de la fiesta», XS.

Все більш популярним серед виробників і споживачів стає «зелений» спосіб ведення бізнесу. Компанія «Тетра Пак» виступила національним спонсором акції «Година Землі». Її підтримують – Американська торговельна палата, Європейська асоціація бізнесу, ТМ «Космос», видавництво «Едіпресс Україна» тощо.

Катерина КУРАКІНА, менеджер WWF зі зв'язків з громадськістю: – Зміст акції не

просто у вимкненні світла на одну годину. Вона покликана привернути увагу не тільки до проблем зміни клімату, але й до шляхів їхнього вирішення і можливості кожного бути частинкою цього вирішення. Кожна людина може зробити свій внесок у боротьбу з глобальним потеплінням: не витрачати марно електроенергію, воду, газ, користуватися велосипедами, громадським транспортом, ходити пішки, купувати енергозбережні прилади для дома та офісу. Не варто чекати рішення від уряду чи промисловості – дійте самі у повсякденному житті! Щоби вирішити проблему, потрібно діяти всім разом!

Людмила ЛЕБЕДИНСЬКА, «Версії»

ноу-хау

Обережно: людина з жезлом

Одна з особливостей нашого національного менталітету – з появою нового закону, правил, обмежень, інструкцій тощо не кидається на виконання запропонованого, а вишукувати обхідні шляхи. Адже пересічний українець цілком певний, що держава йому на користь нічого вигадати не може...

Утім, намагання подолати корупцію в ДАІ не проходять аж зовсім непомітно: із введенням нових штрафних тарифів ДАІшники стали набагато обережнішими. Вони не тримають при собі багато готівки, набагато частіше виписують протоколи. Але казати, що хабар у системі «ДАІ-водій» зник, поки що зарано. Модернізуються схеми отримання хабарів!

Наприклад, на одному зі жвавих перехрестів патруль ДАІ стояв неподалік автобусної зупинки. Деякі громадяни, що очікували на свій транспорт, помітили: водії зупинених ав-

тівок після спілкування з патрулем чомусь вирушали до... продавця карток мобільного зв'язку. Бачите, як усе просто. Ніхто ж не дивується, коли гроші знаходяться у вуличного торговця. А ДАІшник залишається «цнотливим».

Найгарячіша проблема міліцейських «гарячих телефонів» – скарги на неправомірну діяльність працівників ДПС. Хоча лише 30% таких ображених громадян скаржаться до відповідних інстанцій чи звертаються до суду. Але навіть з цієї кількості після проведення службових перевірок практично ніхто з патрульних не покарають.

Усі розуміють: корупція – не якість однієї міліції, це проблема усього нашого суспільства. І доки нам буде простіше, швидше, зручніше – і безкарно! – дати хабаря, будь-які зусилля законодавства і контролю йтимуть як вода в пісок.

За матеріалами cipro.com.ua

Гроші під ногами

Депутати обласної ради та колеги обласної прокуратури стверджують, що майже чверть мільйона гривень бюджетних коштів дорожники минулого року... закопали в землю! Про це, зокрема, повідомляє старший помічник прокурора області Євген Ісар.

За його словами, у 2008-09 роках прокуратура порушила 5 кримінальних справ, 4 з них уже направлені до суду. Майже чотири десятки

осіб притягнуто до відповідальності, 260 тис. грн повернуто до бюджету.

Кримінальні справи порушено з приводу будівництва дороги у Вишнівському районі стосовно керівника відділу служби автомобільних доріг, який, не маючи законних на те підстав, прийняв до оплати роботи з облаштування підпірної стінки на ділянці «Вишнівця-Підзахаричі», внаслідок чого державі завдани

збитки на суму понад 100 тис. грн. З'ясовано також, що службові особи ВАТ «ШБУ-60» під час будівництва автомобільної дороги державного значення «Доманове-Ковель-Чернівці» при оформленні документів завищили кількість використаних годин задіяної техніки, що потягнуло за собою переплату понад 127 тис. грн.

Ці справи вже направлені до суду.

А будувати турків запросили

18 громадян Туреччини, які нелегально працювали у Чернівцях на будівництві, затримали співробітники відділу громадянства і реєстрації фізичних осіб УМВС України в Чернівецькій області спільно з прикордонною службою краю. Наразі усіх видворено за межі України.

За словами начальника ВГРФО УМВС України в Чернівецькій області Юрія Снежина, 18 турків-будівельників в'їхали в Україну

за трудовими візами і працювали на будівництві у різних комерційних структурах. Однак після закінчення терміну дії віз поверталися на батьківщину не поспішали, а підшукували нову роботу.

Керівник комерційної структури, де вони працювали, притягнутий до адміністративної відповідальності за порушення іноземцями правил перебування і зокрема працевлаштування на території України.

Відповідно до угод найму, фірма-винаймач зобов'язана після закінчення договору та трудової візи забезпечити виїзд найманих працівників за межі України. Саме тому видворення таких нелегалів за межі України здійснюється за кошти тих фірм, де робітники працювали за договором найму. Видворення 1 нелегала обійшлося роботодавцю у середньому в \$800-900.

За матеріалами СЗГ УМВС в Чернівецькій області

День води або В чому буковинцям поталанило?

Без води, як то мовиться, і ні туди, і ні сюди. Бо й сама людина складається з H_2O на 80%. Нині ж понад 20% населення планети, тобто 1,4 млрд. людей, потерпає від нестачі води. До кінця першої чверті нинішнього століття таких буде ще майже на мільярд більше.

Занепокоєна таким станом речей, прогресивна частина людства проголосила від Всесвітнього дня води, тобто від 22 березня 2005-го до 2015-го Міжнародне десятиріччя дій «Вода для життя».

Але буковинцям поталанило: дві третини запасів вітчизняної води зосереджено в Західній Україні, де проживає лише третина населення держави.

З такої інформації розпочався традиційний щорічний теоретично-науковий семінар на кафедрі екології та права Чернівецького факультету Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Своєю чергою керівниками семінару були відомі буковинські екологи Леонтій Сандуляк, покійний Віктор Горбунов, Віталій Коржик та інші. Нині його очолює викладач Галина Герцун.

Довкілля моніторять усі. Без грошей...

Здавалося б, а що вже такого непересічного у студентських семінарах, хоча окремі з них бували й міжнародними? Але саме на них 13 років тому вперше на Буковині прозвучала ідея сталого розвитку Чернівців, формування екологічної мережі, нових

заповідних об'єктів. І те, що нині у краї створюються два нових національних парки «Черемоський» і «Вижницький» та запроваджується сталі лісокористування, теж заслуга співпраці екологічної громадськості і, зокрема, завідувача кафедри екології та права Чернівецького факультету НТУ «ХПІ» Юрія МАСІКЕВИЧА з держуправлінням охорони навколишнього середовища. Тож не дивно, що у роботі семінару завжди беруть участь його співпрацівники. Так, начальник сектору Олександр АРТАНОВСЬКИЙ доповів про систему державного моніторингу річок на території Чернівецької області, яка є частиною ОСМД – обласної системи моніторингу довкілля. Здійснюють спостереження, як з'ясувалося, 4 організації: Держекоінспекція, СЕС, БУВР (басейнове управління водними ресурсами) та обласний центр гідрометеорології. Саме до них і звертайтеся, коли стали свідком будь-якого забруднення води. Аналізами займаються 17 лабораторій, куди й везуть взяті на річках у точках відбору воду. Спеціалісти встановлюють коефіцієнт забрудненості за речовинами та за кількістю перевищень гранично допустимих норм. До речі, від 2010 року ОСМД планують

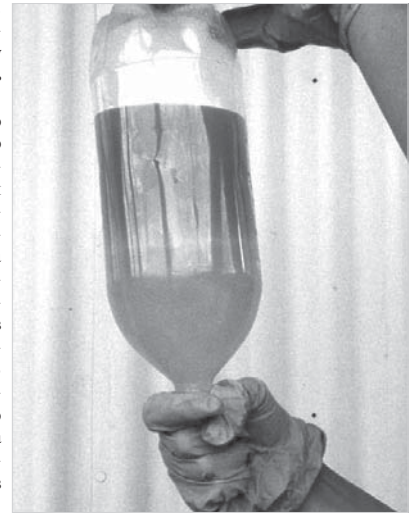
зробити автоматизованою системою. Вдасться це чи ні – покаже час, а поки що через кризу видатки на моніторинг зменшено в 10 разів. Отож особисто мене беруть великі сумніви щодо правдивості сьогоденної інформації про воду, яку всі ми п'ємо. Тим паче, що, починаючи від 2001 року, в нас немає чистих річок, усі вони входять до категорії слабо забруднених. Та все ж найчистішою річкою Європи визнано наш Черемош!

Задля інформації: вода за якістю ділиться на 6 класів – дуже чиста, чиста, слабо забруднена, помірно забруднена або задовільно чиста, брудна і сильно забруднена. Сірет, приміром, належить до 2 класу, тобто до чистих вод, а Прут – до 3-го класу.

Від Мальвіни ГЕНІЧ, випускниці Чернівецького факультету, а нині завідувачки лабораторії моніторингу вод і ґрунтів Дністровсько-Прутського БУВР дізналися, що суб'єктами моніторингу є 8 міністерств і комітетів. Її колега і теж випускник кафедри екології та права Михайло ДІДИК розповів про якісний стан басейну Дністра. Тут, на жаль, немає нічого втішного: сульфати й нітрати значно перевищують гранично допустимі дози. Як наголосила у науковій доповіді третьокурсниця Ірина КОРШНЯК, останні, себто нітрати, перевищують норму у 8(!) разів. Загалом Дністер накопичує шкідливі відходи від Самбора Львівської області до Дністровського лиману. І висновок тут один: очисні споруди первантажені, тому погано працюють, а подекуди їх

узагалі немає. Хоча саме дністровську воду споживають чернівчани.

Про те, що думають про неї споживачі, дізнавалася другокурсниця Ірина ГРИГОРЯК. Вона провела соціологічне дослідження, в якому встановила, що 90% людей невдоволені якістю питної води та інформовані про це з боку влади.

П'ємо... важкі метали, хлор, алюміній...

Між іншим, шановні читачі, запам'ятайте:

тривале кип'ятіння не видаляє з води нітрати, а навпаки, збільшує їхню концентрацію.

Це прозвучало у доповіді студентки-четвертокурсниці Оксани ГАФ'ЮК. Дівчина досліджувала, якою є наша питна вода насправді. Що споживаємо разом із водою? Залишки алюмінію: він потрапляє до води разом із коагулянтном, який додають у воду для її очищення. Крім того, шкідливі хлорні сполуки. Бо, як відомо, хлор теж додають у воду для її знезараження, на заході ж питну воду іонізують. Вдосталь у воді й важких

металів – заліза, міді, цинку тощо, епізодично з'являється миш'як і ртуть, періодично – хром, свинець тощо. Тому на переконання екологів треба облаштовувати підземні водозабори. А коагулянт сульфат алюмінію замінити основним сульфаталюмінієм, який не насичує воду залишками алюмінію.

Проблему залишкового алюмінію у воді централізованого водопостачання досліджував також Олексій ПРОДАН, студент 4 курсу.

Завершився семінар фільмом про наші Карпатські водоспади або гуки, як їх називають у народі, відзнятий Юрієм Масікевичем. Їхня неймовірна краса і чистота одразу ж поліпила настрої присутніх. Та чи вдасться нам їх зберегти й надалі такими незайманими?

Людмила ЧЕРЕДАРИК, «Версії»

поступ

Чернівецька влада буде прозорішати?

Працівників чернівецьких ЗМІ не задовольняє рівень відкритості дій місцевої влади. Журналісти мають намір подолати недостатню доступність інформації про діяльність муніципальних органів для громадян.

Звичайно, існує сайт, де «вивішуються» усі рішення влади, але цього недостатньо. На сайті розміщуються вже готові й затверджені проекти, тож брати участь в їхньому розгляді звичайні громадяни змоги не мають.

У рамках проекту з досить промовистою назвою «Сприяння європейським стандартам в українському медійному середовищі» відбулася зустріч представників міської влади з працівниками ЗМІ нашого міста. Проект фінансується

Європейським союзом та Радою Європи і виконується Радою Європи.

Стандарти для ЗМІ

Проект має на меті підвищення професійності журналістів у забезпеченні поінформованості громадян України про соціальні та політичні процеси в державі.

Для цього діяльність за проектом здійснюватиметься за трьома компонентами. По-перше, у рамках проекту надаватиметься підтримка

процесу вдосконалення нормативно-правової бази для діяльності медіа. По-друге, триватиме робота з підвищення етичних стандартів журналістської професії. Акцент робитиметься на підтримці постійного діалогу між ЗМІ, громадськими організаціями та органами влади на міському рівні, – і на цій основі розроблятимуться рекомендації стосовно покращення механізмів такої співпраці на всеукраїнському рівні.

Подібні зустрічі проходять не тільки у Чернівцях. Учасниками проекту почастили стати Рівному, Черкасам, Херсону, Донецьку та Сумам. У цих містах України щомісяця допомогатимуть конкретно вирішити одне з суспільно

важливих для мешканців відповідного міста питань.

Біди чернівчан очима журналістів

Учасниками першої зустрічі були виключно журналісти. Саме їм надали честь вибрати найбільшу проблему, адже хто, як не працівники ЗМІ, стикаються з бідами громадськості щодня.

Чернівецькі медійники склали доволі великий список проблем, які потребують негайного вирішення. Модератором заходу став голова громадської організації «Центр соціального партнерства» пан В'ячеслав Сороковський. Наступний крок – вибір критеріїв, за якими обиратиметься та одна проблема, яка по-

требує негайного вирішення. Після тривалих обговорень працівники мас-медійного простору накреслили такі проблеми: вирішуваність на місцевому рівні, локальний вплив, актуальність, сталість результатів, доступність отримання результатів протягом року, реальність результатів.

Далі – черга за владниками

Заключним етапом нинішнього зібрання став вибір представників влади та громадських організацій, компетентних у вирішенні саме обраної проблеми. Наступний крок – спільне зібрання усіх представників інтересів громадськості.

Ольга ХАРИТОН, «Версії»

Звіти – до 1 квітня

Завершується період подачі звітності до системи персоналізованого обліку за 2008 рік.

Всім юридичним особам, фізичним особам з найманою працею, які 2008-го проходили нарахування заробітної плати, та фізичним особам – суб'єктам підприємницької діяльності незалежно від системи оподаткування, які минулоріч мали дохід, необхідно до 1 квітня подати звіт з персоналізованого обліку до районного управління ПФ за місцем реєстрації. За неподання такого звіту застосовуються фінансові санкції в розмірі 10% річної суми внесків, але не менше 170 грн.

Страховальник повинен подавати комплект документів первинної звітності до системи персоналізованого обліку за затвердженим графіком. Такий графік

розробляється та узгоджується з бухгалтерами. На жаль, не всі страховальники встигають здавати звіти в призначені терміни. Так, на даний момент по області прозвітувало лише 88% страховальників з найманими працівниками та тільки 60% суб'єктів підприємницької діяльності.

Особливу увагу звертаємо на необхідність подання звітності приватними підприємцями без найманої праці, що вели діяльність у 2008 році, включаючи тих, що обрали спрощену систему оподаткування. У відповідності із законодавством, від 1 липня 2000 року отриманий дохід і факт відрахування внесків до ПФ враховуються при при-

значенні та перерахунку пенсії за даними, що містяться в системі персоналізованого обліку. Неподання звітності з персоналізованого обліку фізичних осіб позбавляє їх у подальшому права на трудову пенсію.

Щоби ці відомості потрапили до системи персоналізованого обліку, необхідно заповнити звітний документ «Індані» і подати його до відділу персоналізованого обліку територіального управління ПФ за місцем проживання.

Більш детальні консультації Ви можете отримати в територіальних управліннях Пенсійного фонду України за місцем проживання.

Микола БОРЕЦЬ, заступник начальника головного управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області

МОЖЛИВОСТІ

Страхуємо пенсію добровільно

Ви працюєте за кордоном або за трудовими угодами, але бажаєте брати участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування...

Право на отримання пенсій за солідарною системою державного пенсійного страхування мають застраховані особи. Ті ж, хто працюють за кордоном, навчаються у вищому навчальному закладі, є іноземцями або особами без громадянства і проживають або працюють на території України, на перший погляд, повністю усунули від участі в солідарній системі державного пенсійного страхування. Проте для цієї категорії громадян передбачено добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Це сплата страхових внесків до ПФУ протягом певного терміну, який особа бажає зарахувати до свого страхового стажу.

Договір про добровільну участь набирає чинності від дня його підпи-

сання. Особа, що його уклала, набуває статусу застрахованої і стає платником страхових внесків сама за себе. Участь особи в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування припиняється, якщо цій особі призначено пенсію за віком, по інвалідності або у зв'язку із втратою годувальника, і вона вже не є суб'єктом системи пенсійного страхування.

Особа, яка укладає договір, сама для себе обирає строк добровільної участі, проте він повинен бути не менше року, а сума внесків не може бути меншою від мінімального страхового внеску на той період, за який здійснюється розрахунок страхових внесків. Договором може бути передбачена додаткова умова – одноразова сплата застрахованою особою страхових внес-

ків за попередні періоди.

Особа, які бажають взяти добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та укласти договір, звертаються до управління ПФ за місцем проживання та подають наступні документи:

- заяву про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- завірені копії довідки про присвоєння ідентифікаційного номера, трудової книжки, документа, що посвідчує особу.

Сплачувати страхові внески потрібно не менше одного разу на квартал.

Якщо після укладення договору з'ясується, що він був укладений з особою, яка не відповідає визначенням Законом вимогам до осіб, що мають право брати добровільну участь у державному пенсійному страхуванні, договір про добровільну участь до-

строково розривається органом ПФ. До підстав, за якими договір розривається органами Фонду достроково, належать також набуття застрахованою особою, відповідно до цього Закону, зобов'язань щодо участі в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування; систематичне порушення застрахованою особою умов договору; смерть застрахованої особи.

Привабливість добровільної участі у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування полягає в тому, що особи, які не мають необхідного страхового стажу, проте мають фінансову можливість забезпечити собі повний страховий стаж і, відповідно, збільшити в майбутньому розмір пенсії, здійснюють це цивілізовано, шляхом, визначеним законодавством.

Прес-служба ГУ ПФУ в Чернівецькій області

обов'язки

Внески до Пенсійного фонду України

Ви – приватний підприємець – фізична особа і здійснюєте підприємницьку діяльність за загальною системою оподаткування...

Згідно зі ст.11 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності та члени сімей зазначених фізичних осіб, які беруть участь у провадженні ними підприємницької діяльності, підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню, тобто є застрахованими особами, а відповідно до статті 14 Закону, – страховальниками.

Порядок нарахування і строки сплати страхових внесків цієї категорії платників визначені Інструкцією про порядок обчислення і сплати страховальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до ПФУ, затвердженою постановою правління ПФУ від 19.12.2003 №21-1.

Упродовж року до 15 березня, 15 травня, 15 серпня і 15 листопада зазначені суб'єкти зобов'язані сплатити авансові платежі в розмірі 25% річної суми страхового внеску, обчисленої від суми, визначеної податковими органами для сплати авансових сум податку на доходи фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності (якщо податковими органами проводиться нарахування авансових сум податку).

Суми страхових внесків, сплачені у вигляді авансових платежів, беруться платником до остаточного розрахунку, який здійснюється до 1 квітня наступного року за звітний рік на підставі даних

річної податкової декларації.

Розмір місячного страхового внеску повинен бути не менше мінімального розміру страхового внеску за кожний місяць, розрахованого шляхом множення розміру мінімальної заробітної плати за відповідний місяць, у якому платник мав чистий дохід, на 33,2%. Страхові внески сплачуються зазначеними підприємцями лише за ті місяці, в яких вони мали чистий дохід.

Якщо за певні місяці не сплачено страхові внески через відсутність чистого доходу, то ці місяці не будуть включені до страхового стажу, що в майбутньому вплине на розмір пенсії.

Отже, фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності за ті місяці, в яких вони мали чистий дохід (хоча б 1 гривню), сплачують страхові внески в розмірі «Тариф х Сума Доходу», але не менше, ніж мінімальний страховий внесок, величина якого становила у січні – березні 2008 року 170,98 грн, у квітні-вересні – 174,30 грн, у жовтні-листопаді – 180,94 грн, у грудні – 200,86 грн.

Зазначені особи зобов'язані подати до органів ПФ за місцем реєстрації до 1 квітня цього року Розрахунок суми страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування за 2008 рік (додаток 25 до Інструкції).

За неподання, несвочасне подання, подання не за встановленою формою або подання не достовірних відомостей, що використовуються в системі персоналізованого обліку та іншої звітності, передбаченою законодавством, накладається штраф у розмірі 10% суми страхових внесків, які були сплачені або підлягали сплаті за відповідний звітний період, за кожний повний або неповний місяць затримки подання відомостей, звітності, але не менше десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (170 грн).

Відповідно до ст.106 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», суми страхових внесків, своєчасно не нараховані та/або не сплачені страховальниками у встановлені строки, вважаються простроченою заборгованістю із сплати внесків і стягуються з нараховування пені та застосуванням фінансових санкцій.

Якщо страховальник має на кінець звітного базового періоду недоїмку зі сплати страхових внесків, органи ПФ надсилають йому вимогу. Страховальник зобов'язаний сплатити узгоджену суму боргу протягом 10 робочих днів після отримання вимоги.

Коли страховальник не згоден з сумою, зазначеною у вимозі, протягом 10 днів він може узгодити її або оскаржити в судовому порядку. Якщо страховальник узгодив вимогу, але не сплатив узгоджену суму протягом 10 робочих днів після отримання вимоги, орган ПФ звертається у встановленому законом порядку і подає вимогу до відповідного органу

державної виконавчої служби, в якій зазначає суму боргу за даними карток особових рахунків платників на дату подання. До сум боргу, що подаються до органів державної виконавчої служби за даними карток особових рахунків платників, додаються суми узгоджених з платником, але не сплачених у встановлений термін фінансових санкцій (штрафів) та пені.

Суми фінансових санкцій, застосовані до платника, підлягають сплаті протягом 10 робочих днів від дня одержання відповідного рішення або можуть бути оскаржені у цей же строк до вищого органу ПФ чи в судовому порядку з одночасним обов'язковим письмовим повідомленням про це відповідного органу ПФ, посадовими особами якого прийнято це рішення.

Рішення органу ПФ про накладання штрафу є виконавчим документом.

У разі, коли страховальник отримав рішення про накладання штрафу і не сплатив зазначені в них суми протягом 10 робочих днів, а також не оскаржив це рішення чи не повідомив у цей строк відповідний орган Пенсійного фонду про його оскарження, воно передається для виконання органу державної виконавчої служби та страховальнику.

Суми фінансових санкцій, застосованих за порушення порядку та строків обчислення, нарахування та сплати страхових внесків, стягуються в тому ж порядку, що й недоїмка із сплати страхових внесків.

Строки давності до стягнення штрафів не застосовуються.

Тетяна ШЕМЧУК, головний спеціаліст відділу надходження доходів ГУ ПФУ в Чернівецькій області

«90% людей у нас сидять в ІТТ або СІЗО необґрунтовано»

Європейський комітет з прав людини засуджує українську практику попереднього тримання

З 1000 правозахисників, які взяли участь у конкурсі на поїздку до Женеви, організовану Радою Європи і комітетом ООН, з України відібрали лише вісьмох. Серед них була і чернівчанка Гюльнар НАЗАРОВА, чій справи, до речі, вже слухалися в Європейському суді.

Продовжуємо розмову з пані Назаровою, розпочату в минулому числі газети («Стереотипи руйнувати, меншість підтримувати або За що вбили Сократа?»).

Чесних б'ють

— Пані Гюльнар, усі восьмеро українських правозахисників представляли захист меншостей в Україні?

— Так, усі ми представляли різні маргіналізовані групи українського суспільства: інвалідів, користувачів психіатричної допомоги, дітей, ВІЛ-інфікованих.

— Ви очолюєте громадську організацію «Права людини». Ви — радник губернатора з питань захисту прав інвалідів. Отож у Женеві ви представляли їхні права?

— Ні, я їхала як представник організації, що займається правозахистом... правозахисників. Адже це доволі небезпечна діяльність. Тому правозахисники також належать до маргіналізованих груп. До речі, у пресі нещодавно повідомлялося про напад на координатора антикорупційного проєкту «Гідна Україна» у Харкові: його побити битками у під'їзді власного будинку. Такий же випадок був із правозахисником з Вінниці Дімою Гройсманом, коли він розпочав серію публікацій про побиття ув'язнених в одній з колоній. Існує навіть Декларація захисту прав правозахисників. Під її юрисдикцію підпадають і юристи та адвокати, які ведуть справи про порушення прав людини державою тощо.

Інтереси ж людей з особливими потребами в Женеві представляв хлопчина з Білорусі Сергій. Він приїхав на інвалідному візку. Але, знаючи мову, він вільно пересувався Бельгією без сторонньої допомоги, бо там людині на інвалідному візку пересуватися всюди зручно. Тоді ж як у себе вдома це йому не вдавалося.

— Мені розповідала родичка, яка побувала в Австралії, де живуть її діти, що там на візках приїжджають до супермаркетів навіть ходячі літні люди — їм так зручніше. А вже магазином гуляють пішки. Але, до речі, Білорусь же не входить до Ради Європи?

— Ні, Білорусь єдина країна в Європі, де ще не заборонена смертна кара. Тому Білорусь і не прийняла до Ради Європи.

Смертна кара — злочин?

— А ви вважаєте, що Україна вчинила правильно, відмовившись від смертної кари? У нас же за рік реєструються тисячі вбивств! Ми ж не Німеччина чи Франція, де таких надзвичайних ситуацій лише по кілька десятків. А що може зупинити вбивство, крім страху, що і його позбавлять життя?.. Недарма ж навіть у такій демократичній країні, як США, смертна кара не заборонена!

— Америка не є зірцем дотримання прав людини. Саме тому, до речі, що там смертну кару здійснюють і на електричному стільці, і введенням отрути. А це, як самі розумієте, негуманно. Та й базу для катувань у Штатах створили... Америка пропагує демократію, але сама вона повною мірою її не дотримується. Хоча порушення прав людини там все ж таки менше, ніж у нас. Бо там діють чіткі стандарти затримання людини. У нас, на жаль, цього немає. І не тільки тому, що погані закони, а й через те, що люди не знають своїх прав. Як наслідок, 90% затриманих у нас сидять в ІТТ (ізоляторі тимчасового тримання) або СІЗО (слідчому ізоляторі) необґрунтовано. Їх могли б випустити, взявши підписку про невиїзд, або ж на поруки чи під грошову заставу. Одне слово, необов'язково людину позбавляти волі. Тим паче, що в нас людей утримують у приміщеннях, що не відповідають санітарним нормам за європейськими стандартами. Адже на кожну людину має бути 7 кв. м, вікна в камері повинні займати третину стіни.

Там, де втрачають здоров'я

Та найбільша біда місць тимчасового тримання України в тому, що, посидівши там більше 3-х місяців, людина втрачає зір і здоров'я! Кількох місяців без руху достатньо, щоби

тись у будь-чому, навіть в убивстві Чингісхана.

Правозахисник Польнар Назарова:
Чернівці, тел.: 90-40-86
Бюро Комісара з прав людини Ради Європи Томаса Хаммарберга:
Страсбург, тел.:
+33 (0) 3 88 41 34 21,
тел/факс: +33 (0) 3 90 21 50 53.
E-mail: commissioner@coe.int
Веб-сайт:
www.commissioner.coe.int

стати напівінвалідом. Натомість у наших СІЗО людина може просидіти 2 роки, а потім її визнають не винною. Але ж здоров'я їй уже ніхто не поверне! Та, попри це, ніхто із потерпілих не звертається до суду. На практиці таких позовів практично немає. Єдина справа, виграна адвокатом Саловим, спадає на думку. Він, як відомо, домігся того, що матері доньки, яка померла в тюрмі, де утримувалася незаконно, бо не була винною, виплатили 2 млн. грн. Принаймні, буде на що літній жінці виховувати посиротілих дітей своєї доньки. Втім, навряд чи бабуся отримала б ці гроші, коли б у цю справу не втрутився особисто президент Ющенко, який і наполяг на виплаті компенсації.

— Це страшно, коли невинна людина може провести в ізоляторі 2-3 роки!

— Причому її дуже неохоче, м'яко кажучи, а точніше — надзвичайно важко, випускають: завжди шукають, чого б їще «навішати», щоби не дарма сиділа. І жодних відшкодувань! І ніхто не несе за це відповідальності!

«Я вбив Чингісхана»

Ще одна причина такої ситуації у тому, що у нас не вчать стандартів Євросоюзу рядових працівників міліції. У Польщі, коли розпочали реформу з введення у силові структури норм цивілізованих країн, звільнилося з роботи 70% працівників поліції та пенітарної системи. Старі кадри просто не змогли працювати у нових умовах. Вони звикли до насильства. А в європейських країнах, так само, як у США, не існує такого високого рівня розкриття злочинів, як у нас і, скажімо, в Росії. Бо тут Україна та Росія «попереду всієї планети»... У США, наприклад, розкривають до 7% злочинів, а у нас — майже всі, принаймні, понад 80-90%! Звідки такий «рожевий» показник — зрозуміло. Бо завжди можна схопити безневинну людину і змусити її, використовуючи тортури, зізна-

Якщо бути точним, то обмін досвідом все ж таки відбувається: наша міліція їздить до Європи вчитися. І це дуже добре. Ось тільки шкода, що туди відбуваються переважно люди у генеральських погонах. А виконавці, що працюють на місцях, просто не знають, що можна і треба робити все інакше... А коли ти не бачив, то й не знаєш, як саме. І виходить замкнене коло.

Справедливість, де ти?

— Працівники міліції в кулуарах пояснюють все інакше: винен, мовляв, певний розвал системи, зокрема, відокремленням пенітарників від УМВС. Негативно позначається також відтік старих кадрів... Міліціанти стверджують, що ловлять бандитів, а тих у суді чи ще й до суду відпускають. То навіщо віддавати, наприклад, 10 тисяч доларів судді, коли їх можна взяти собі та вилучити «якийсь папірець» зі справи... Адже під кулі потрапляють вони, а не судді. Тому шляхетніше потім віддати отримані гроші сім'ї загиблого товариша.

— На жаль, існує залізна закономірність: переступивши один раз закон, і моральний у тому числі, людина потім доволі легко продовжує це робити. Тим часом, на останньому засіданні Ради європейського комітету з прав людини прозвучала така думка: корупція в органах внутрішніх справ України досягла нині такого рівня, що говорити про справедливість попереднього затримання просто немає можливості.

Уявляєте, про це вже говорять на такому високому міжнародному рівні! Це свідчить про те, що треба не просто щось робити, а робити терміново. Бо в нас кожна людина, кожний громадянин незахищений, тож може безневинно потрапити за грати. На жаль, від цього ніхто не застрахований.

Людмила ЧЕРЕДАРИК, «Версії»

чиновницький дембель?

Чим вище ранг — тим більші гроші?

Міністр внутрішніх справ України відзначає зростання розкрадань бюджетних коштів державними службовцями високого рангу. Про це він заявив на брифінгу в Донецьку.

Юрій Луценко констатував, що особливо активізувалися державні службовці в обласних держадміністраціях і підлеглих їм структурах щодо розкрадання бюджетних коштів. Причому розкрадання відбуваються, починаючи «від Закарпаття, де ніхто ніяких мостів не побудував після понові, до Харківської області, де пропа-

дають мільйонні суми, призначені на капітальний ремонт установ охорони здоров'я, точно так не є винятком і Донецщина».

За словами міністра ВС, те, що відбувається сьогодні в державному управлінні, нагадує «дембельський акорд» людей, які обґрунтовано розуміють, що це їхній останній рік служби

у зв'язку з новими президентськими виборами». Оскільки ж державні адміністрації підпорядковані Президенту, вони його просто дискредитують.

«В даному випадку у мене немає жодних політичних натяків, але мене особисто глибоко турбує, що, наприклад, у підпорядкованій Президентові вертикалі, починаючи з 2005 року, 325 працівників було викрито у хабарництві, — наголосив Ю. Луценко. — У мене є питання: хто проводить таку кадрову політику, хто підсовує Президентові укази та інші документи,

які призначають 325 хабарників, виявлених лише за ці 4 роки?».

Міністр зазначив також, що в нього залишаються питання до чиновників, які наприкінці кожного року пишуть акти про виконання різного роду робіт, а насправді нічого з цього не виконують: «Такі випадки не поодинокі. Ми зараз вивчаємо матеріали, оформлено вже сотні кримінальних справ щодо тисяч чиновників, на сотні мільйонів гривень збитків», — повідомив Ю. Луценко.

За матеріалами ДЗГ МВС

Рік минув – цілої Новоселиці не стало...

Від туберкульозу в Україні щорічно вмирає населення такого міста, як Новоселиця

Туберкульоз не ліквідований в жодній країні світу.

1995 року Україна перейшла епідемічний поріг туберкульозу.

1,4% українців нездужають на туберкульоз.

Щороку реєструється 40 тисяч нових хворих, 306 – на відкриту форму.

10 тисяч наших співвітчизників щорічно помирають від ТБЦ – це перше місце в Європі.

Щороку в понад 25 тис. сілгосптварин діагностується туберкульоз.

Не обминула ця страшна хвороба і нашу область. Від 1995 року захворюваність на активні форми органів дихання зростає на Буковині на 21,3%, утримі збільшилася кількість хворих на відкриту форму. На 41,7% зросла кількість хворих дітей до 14 років.

Небезпека посилюється стійкістю збудника хвороби до протитуберкульозних препаратів і поєднанням з ВІЛ-інфекцією.

Давно минули часи, коли туберкульоз (в народі – сухоти) вважався хворобою найбідніших і соціально неблагополучних верств населення, переважно молодого віку. Він не визнає соціальних рамок, кордонів і вікових категорій.

Джерело інфекції – хвора на «відкриту» форму туберкульозу людина, понад 55 видів тварин, 25 видів птахів, риб, а також заражені продукти тваринного і рослинного походження, ґрунт, органічні і неорганічні речовини, в яких живуть, розмножуються та зберігаються збудники туберкульозу.

Особливо небезпечним для оточення є невеликовмісний хворий, який з кашлем виділяє у зовнішнє середовище від 20 млн. до 6 млрд. мікобактерій туберкульозу. Тож від нього може заразитися до 20 осіб.

Туберкульозна інфекція переноситься повітряним, харчовим та контактним шляхом. Найбільш заразливий – повітряний, він становить 90% усіх випадків зараження. Від кашлю, чхання, в розмові туберкульозні мікобактерії розповсюджуються на відстань до 5 метрів. Дуже важливо в кожному випадку захворювання легенів звертатися до лікаря.

Найхарактерніші ознаки туберкульозу: постійна немотивована слабкість, підвищена втомлюваність; погіршення або відсутність апетиту, втрата ваги; тривала лихоманка до 37,0 - 37,6 градусів С; пітливість (переважно вночі), тривалий кашель, задишка, кровохаркання.

Група ризику

Найбільшу ймовірність захворіти на туберкульоз мають люди, які контактують з хворим на активну форму туберкульозу; діти та підлітки, хворі на хронічні недуги носоглотки, легенів, цукровий діабет тощо, такі, що часто застуджуються; алкоголіки, наркомани, курці; особи, які погано харчуються, перебувають у стресових ситуаціях та несприятливих екологічних умовах; хворі на виразку шлунку або 12-палої кишки; інфіковані ВІЛ або хворі на СНІД.

Виявити вчасно

Найбільш поширені методи вияв-

лення хворих на ТБЦ – щорічне флюорографічне обстеження дорослих та проби МАНТУ дітям та підліткам.

Обов'язково проходять щорічну флюорографію медики, особи, що працюють з дітьми, у закладах торгівлі, громадського харчування, комунального обслуговування. Особливо важливо це для людей з групи ризику. На жаль є люди, які не слідкують за своїм здоров'ям, не проходять флюорографічне обстеження більше 2 – 5 років, а потім лікарі виявляють хворих із занедбанними формами туберкульозу, які важко піддаються лікуванню.

При масовому флюорографічному обстеженні всього населення (раз на 2 роки) в районах виявляється удвічі більше хворих на туберкульоз, ніж в інші роки.

Профілактика

Найідеальніший захід профілактики туберкульозу в дітей – профілактичні щеплення вакциною БЦЖ. Первинне щеплення проводять у пологових будинках здоровим доношеним новонародженим дітям на 3-5 день життя. Ревакцинації підлягають здорові діти з негативною пробою Манту у 7 та 14 років.

На телебаченні та у пресі з'являються публікації про її шкідливість для дітей. Але це – хибна і навіть шкідлива думка. Туберкулінодіагностика – або проба Манту – проводиться серед дітей і підлітків для раннього виявлення туберкульозу та своєчасного проведення лікування.

Роберт Кох –першовідкривач мікобактерії туберкульозу. На честь німецького мікробіолога збудника хвороби назвали паличкою Коха

Результати проби оцінюють через 72 години. Масову туберкулінодіагностику проводять дітям від 12 місяців і повторюють щорічно, незалежно від результатів попередньої проби. Перед проведенням туберкулінової проби дитину оглядає лікар-педіатр, вимірює температуру і в разі відсутності протипоказів дає дозвіл на проведення проби. 2008-го через відмову батьків значно скоротилося охоплення дітей туберкулінодіагностикою і складає 940,6 на тисячу потрібних. Ускладнень не зареєстровано.

Щоби унебезпечити своїх дітей від туберкульозу, не відмовляйтесь від проведення профілактичних щеплень. Захворюванню краще запобігти, ніж потім лікувати!

Людмила ЗАВ'ЯЛОВА, завідувач відділення профілактики туберкульозу ОблСЕС

точка зору

Мийте руки! Бо санітарне безкультур'я – головний чинник розповсюдження мікобактерії!

Більшість наших людей вважають, що туберкульоз – це десь далеко, тож їх не стосується. Хоча щодня в Україні реєструють ще 82 хворих на цю недугу. І щодня 30 з них помирає!

За умови, що у світі туберкульозом інфікована третина населення, українці – носії інфекції аж 90%. Дев'ять з десяти наших співвітчизників можуть занеджати на цю страшну хворобу!

Збудник туберкульозу – бактерія, яку за видовжену форму назвали туберкульозною паличкою або паличкою Коха – від імені вченого, який 24 березня 1882 року відкрив збудника ТБЦ, німецького лікаря-мікробіолога Роберта Коха. Від 1982-го людство, за ініціативою ВООЗ, щорічно відзначає цю дату як Всесвітній

день боротьби з туберкульозом.

У Чернівецькій області на обліку перебуває 7155 хворих на туберкульоз, 1412 з них нездужають на активну форму хвороби (у Чернівцях 1575 осіб та 277 випадків активної форми).

Повітряно-капельний шлях передачі туберкульозу, можна сказати, зі знаком мінус. Випадків зараження туберкульозом внаслідок санітарного безкультур'я можна навести безліч.

Туберкульозні бацили дуже живучі, не гинуть поза організмом хворого, інфікують його одяг, посуд, ліжко і навіть порохи під ним... Паличка Коха боїться тільки високої температури, прямого сонячного світла і деяких

хімічних речовин. Тож хімічне знешчавлення, кип'ятіння або обробка в автоклаві посуду, одягу та постелі хворого, регулярні прибирання та провітрювання значно знизять ризик.

Щоби виявити за допомогою тотальної флюорографії одного хворого, треба обстежити 3631 особу і витратити близько 20 тис. грн. Попадання буде у 2-3 рази вищим, коли першою чергою обстежувати пацієнтів, що складають так звану групу ризику: хроніків (цукровий діабет, виразкова хвороба), алкоголіків, наркоманів, осіб, які перехворіли на туберкульоз та приймають імунодепресанти, людей з найближчого оточення виявлених хворих.

Та найбільша таємниця у боротьбі з

туберкульозом в Україні – чому за кордоном курс ефективних препаратів для лікування за програмою DOTS на одну людину коштує \$11, а в нас – приблизно 750 грн! Вочевидь, наші владники, зокрема РНБО, більше піклуються про безпеку власних банківських рахунків, ніж про безпеку нації!

Найбільший убивця в історії людства – туберкульоз – вкупі з іншими економічними та політичними чинниками – буквально ставить нашу країну на межу виживання. І коли українці перейдуть за цю межу, про що тоді буде радитися РНБО?

Сергій ЯНЧЕНКО, завідувач оргметодвідділом обласного Центру здоров'я

Доброчинність

Допоможіть врятувати дитині життя

На Буковині зареєстровані 103 онкохворих дитини. Вже цього року виявлено 16 нових випадків захворювання. 19 березня на Центральній площі Чернівців пройшла чергова акція благодійного фонду «Подаруй дитині життя», завдяки якому лікують цих дітей, закупають медикаменти та обладнання для відділення онкогематології обласної дитячої лікарні.

Березнева акція додала до скарбнички Фонду хоч невеликі, але такі необхідні гроші - 4383 гривні.

Квітнева ж, ювілейна, переноситься на 20-ті числа через Великдень. Про конкретну дату чернівчан повідомлять.

Контактні телефони Фонду: тел/факс (0372) 57-31-47

Гроші можна переказувати на р/р № 26002300000612 у ФАКБ «Форум» м.Чернівці, код ЄДРПОУ 35029311, МФО 356516.

І пам'ятаймо: робити добро ніколи не пізно!

Оксана ЧЕРВІНСЬКА, «Версії»

Ключове слово минулого номера – «репетитор»

Переможницею стала

Ключове слово:

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Тетяна ПРОДАНЧУК з с. Спаська Сторожинецького р-ну, Вітаємо!

Сараг	Танк времін ВОВ	Шумеропис Бег неба	Местомимен не	Картошка всмітку	Річка во Франції	Маковий наркотик	Злія, коварна умисля	Татар	Сотня змін	Приток Камы	(Вермут)
Марка автомата	Город в Югославії	Суперлетч ик	Модель Фиата	...Ярик	Мастак	8	Французсь ке "да"	Сантиметр	"Идилица- доши" (поз)		
Денежная единица Кюна	Дивизка	Необычно присущест вие	Тип плода	Нота	Волга в древности	Часть русской печи	Советский драматург	Симптом страдания	1	Съедобны й гриб	
Термин при игре в кости	Рыба сем. коровья	Пораниче ме волоса	2	Майн ...	Молочный хлеб	Чему равна 0,01 га	Коренной пловец	Цирковой термин	Ослик (мульк)	Город в Китае	
Мать жены	3	Женское пальто	Тонкое доски	Государств о в Азии		Предатель Христа	Американ ский олень	Родина персика	"живые деньги"	7	
Немецкий художник	Дорожное одеяло	Расчетный документ	Снасть стоячего тележка	Сосуд для пития	Женское имя						
Крик	Элемент спортивно й борьбы	Газета писателя (абр.)	Город в России	Шахматная задача	Она же вершина	6	Пистолет				
Норвежский компози р	Антилопа	Серт слова	Греческая бувака	Изменен ость	Противопо сое свиолет	5	Английск е общество	Подставка для чаша			
9		Расказ Набокова	Оаэтик на воде	Предлог	Річка в Австралії	То же, что мгла.	Серт смородан и				
Принцесса Барби											
Мифологи ческое существо											

**Приз номера:
Свчки
ароматизовані**

Той, хто першим повідомить
ключове слово, отримає приз.

Відповіді приймаються за те
лефоном: 57-19-35 у вівторок,
31 березня, від 15 до 17 год.

на 27 березня - 3 квітня

Ексклюзивний гороскоп для буковинців від Алли ЧУЖИНСЬКОЇ

ОВЕН

Ваша наполегливість призводить до позитивних змін: потроху ростуть прибутки. 30-те присвятіть сім'ї, 28 та 31-го не шукайте допомоги, 1-го можна домовлятися про важливе. Ваш день цього тижня – п'ятниця.

ТЕЛЕЦЬ

До 30-го рекомендуємо максимум обережності, особливо 28-го з грошми. 29-го можете мимоволі втягнутися у конфлікт. Використовуйте сприятливі дні 30-2-го, але 3-го хтось може вам позаздрити.

БЛИЗНЮКИ

Може статися, ви не знатимете, як обійтися з тим, що 27-29-го йтиме вам до рук! Вже від 30-го зберіться, напрацюйте контакти. Доходьте до дрібниць у документах 1-го, 2-го можна вирушати в поїздку, 3-го – перепочити.

РАК

Конфлікт 27-го змусить вас прийняти важливі рішення 28-го. 29, 31, 1-го виконуйте рутинні справи, деякі з них давно чекали на свою чергу. Не надто радійте успіхів 30-го і не сильно розчаровуйтеся 2-го, бо вже 3-го все буде інакше.

ЛЕВ

Треба притримати свій характер 27, 1 та 3-го. Не чекайте допомоги 28 та 2-го. Сім'ейним 29-го важливо здійснити важливі покупки або запросити дорогих гостей. 31-го тримайте гроші при собі. 30-те – ваш день.

ДІВА

27-го може спалахнути давній конфлікт у колективі чи сім'ї, 2-го краще уникати начальства. Використайте можливість 28-30-го на користь справи, 31-го-1-го вирішуйте сімейні справи. На прибуток 3-го влаштуйте домашнє свято.

ТЕРЕЗИ

Для успіху справ сприятливі 27-ме та 29-те. 28-го уникайте техніки. Гроші 30-го не розтринкуйте. 31-1-го відмовтеся від поїздки, бо є шанс занедужати. 2-3-го з'явиться можливість розширити бізнес.

СКОРПІОН

27-28-го не щастить з грошми і в коханні, до 30-го варто закінчувати усі поточні справи. 31-го може виникнути суперечка через розподіл грошей, 2-го можете дізнатися щось неприємне про близьку людину.

СТРЕЛЕЦЬ

Ваша бурхлива діяльність на розвиток справи 27-29-го призведе до несподіваних наслідків 30-31-го. Уважніше придивляйтеся до контактів і зустрічей 1-2-го, 3-го інтуїція підкаже вам: працювати чи відпочивати.

КОЗЕРІГ

Облиште настрої невдоволення: 28-30-го успіх буде справжнім. Уникайте конфліктів та стресів 31-1-го: можна занедужати. До 3-го не починайте вдома великих справ: генеральних прибирань чи ремонтів.

ВОДОЛІЙ

27-го отримаєте гроші, 28-го може здатися, що замало. 29-го краще зовсім не виходити з дому, а далі – вперто працювати. Ваша активність буде помічена начальством 31-го і коханою людиною – 1-го.

РИБИ

27-го будьте обережні з електроприладами, а 2-го на транспорті. 28-го та 1-го шукайте партнерів та інвесторів, 29-го вирішуйте особисті проблеми. 30-го уникайте відповідальності, 31-го укладайте угоди.

Художній Музей

«Пейзажі сучасних художників» (з фондів ЧХМ).

51-ша обласна виставка аматорів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.

Виставка дизайнерів Буковини.

Виставковий центр «Вернісаж»

Персональна ювілейна виставка Заслуженого художника України Бориса НЕГОДИ

Театр

27 березня, 18.30. До Міжнародного Дня театру: відкриття малої сцени. «Сойчине крило», сповідь без антракту.

28 березня, 18.30: «Мадам Боварі», драма на дві дії.

29 березня, 12.00: «Зачарована фея», музична казка.

18.30: «Рятуйте, мене женять», комедія на дві дії.

Львівський театр

22 березня, 12.00: «Крильця для Дюймовочки».

Кінопалац «Чернівці»

«Монстри проти чужих», анімаційна комедія – 10.30, 12.15, 14.00, 15.45, 19.15.

«Кохання у великому місті», комедія – 17.30

«П'ятниця, 13-те», фільм жахів – 21.00.

Палац кіно ім. О. Кобилянської

Велика зала: «Обіцяти – ще не одружитися», комедія – 11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00, 23.30.

Мала зала: «Перше кохання», комедія – 11.00, 12.50, 19.20, 23.30.

«Сутінки», містика – 14.40, 17.00, 21.10.

Кінотеатр ім. І. Миколайчука

«Марлі та я», комедія – 13.00, 21.00.

«Пила-5», фільм жахів – 15.00, 18.00

«Кохання у великому місті», комедія – 16.30, 19.30.

Богдан РІДУШ: «Колись на Буковині жили леви»...

Для альпіністів «лучше гор могут быть только горы», для спелеологів – «краще печер – нові печери, у яких ще не побував». Особливо, коли там не бував не лише ти, а й жодна людина до тебе, каже доцент географічного факультету ЧНУ Богдан Рідуш, спелеолог, археолог і палеонтолог з 30-річним стажем.

Шкода лише – немає океану!

– Захоплення спелеологією виникло в студентські роки. Спочатку воно мало переважно науковий інтерес, бо спелеологія – одна з небагатьох галузей географії, в якій ще можливі відкриття. Печери і й Світовий океан – найбільш недосліджені людиною. Океану у нас немає, тож зосередився на печерах. Згодом інтерес набув спортивного характеру: глибше, далі, швидше... Нині мене цікавлять археологічні і палеонтологічні дослідження підземного світу.

– У скількох печерах Ви побували? Які з них запам'яталися найбільше? Чим вразили?

– Замолоду я завів такий собі реєстр, у якому записував, коли і де побував. Та коли рахунок печер пішов на сотні, покинув це заняття. Різні печери цікаві по-своєму. Наприклад, з точки зору

китайський караван чи то купців, чи то військових. У горах їх застала зима, вибратися не було як. Вони знайшли печеру посеред 500-метрової скелі. Почали різати коней і верблюдів, м'ясо прикладали до стін, воно примерзало і утворювалися сходи угору. Люди піднялися до печери і заховали там скарби, а перезимувати сподівалися в іншій печері поблизу. Звичайно, всі вони загинули, м'ясо навесні відмерзло і попадало вниз, тому довгий час ніхто не міг туди піднятися, а скарби так досі ніхто не знайшов...

– І Вам теж не пощастило?
– Зі скарбами – ні. А ось сліди давнього каравану ми таки знайшли!
– Чи подобаються Вам буковинські печери? Наскільки вони цікаві для туристів і дослідників?

– На мою думку, на Буковині більше невідомих і недосліджених печер, ніж уже відомих і достатньо розкопаних. Ті, що вже вивчені, доволі прості з точки зору їх проходження. Сюди можна водити туристів. Щоби досліджувати невідомі печери, потрібні знання, натхнення та час, а його стає все менше, ну і звичайно гроші, яких завжди і всім бракує.

– Зараз на Буковині взялися за розкопку печери «Попелюшка». Чи доцільно це робити і чи не нашкодять таким чином «Попелюшці»?

– Як на мене, то непогано було би мати вхід до печери з боку нашої області. Але робити це треба не так бездумно, як узялися. Ці роботи не мають ані наукового, ані техніко-економічного обґрунтування, тому вони безперспективні. Щоби привести усе це до ладу, знову-таки необхідні величезні кошти, а їх зараз немає. Стосовно ж того, чи не зашкодить це печері, скажу так: печера, так само, як

ліс чи річка, має неповторну природу, яку треба охороняти. Коли печери стануть доступними для туристів, може трапитися те ж саме, що з берегами річок, лісами, морями – сміття, брудні написи на стінах: «Тут був Вася»...

Леви... без гриви

– Нині Ви займаєтесь печерною археологією та палеонтологією. Що цікавого Ви знайшли у печерах, зокрема на Буковині?

– Для мене кожна знахідка має свою цінність. Зокрема знайшли низку давньоруських печерних монастирів, точніше скитів, уздовж Дністра, лігво печерних гієн з рештками тварин в одній з печер Буковини. У печерах Закарпаття – рештки печерного лева і печерного ведмеда. Рештки одного з ведмедів, до речі, виявилися від чи не найбільшого Європі екземпляра! Ну, а в Криму – ціле кладовище доісторичних тварин – мамонтів, носорогів, бізонів, гігантських оленів, диких ослів, антилоп сайтаків тощо.

– Виходить, що колись на Буковині жили леви та гієни?

– Звичайно! Останні печерні леви, щоправда, вимерли близько 12 тисяч років тому у Криму (на Буковині ще раніше), разом з гієнами і навіть леопардами. Ще знаходимо багато кісток диких коней і сайтаків. Ці тварини жили в Україні ще 100-200 років тому. Тобто диких коней могли бачити ще наші прабабусі! Для геології такі часові рамки – як для звичайної людини поняття «вчора» і «позавчора».

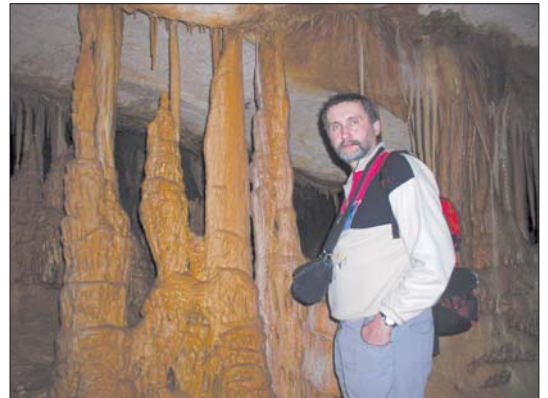
– Цікаво, а як виглядав давній лев чи ведмідь – мешканець нашого краю?

– Якраз за рештками тварин можна відтворити їхню зовнішність. Леви були трохи більшими, ніж нинішні африканські, вони так само були хижакими. Єдине, чого ми не знаємо, чи була у тих левів така велика грива, яку у сучасних африканських. Гієни теж були дуже схожими на сучасних африканських плямистих гієн, але значно більші. І печерні ведмедики були значно більшими від сучасних – бурих, лоби мали більш високі і відповідно будова черепа трохи інша, та харчувалися переважно рослинною їжею.

Від «романтизму» до... «ревматизму»

– Спелеологія – захоплення ризикове...

– Справді, це не для слабодухих. У горизонтальних печерах (тобто таких, які мають коридори, паралельні поверхні землі)

Мармурова печера в Криму

можна заблукати, у вертикальних (це такі, як гори, тільки альпіністи лізуть вгору, а спелеологи – донизу) – небезпечні спуск і підйом. Крім того, в деяких печерах, зокрема в уже згадуваній Попелюшці, можна отруїтися вуглекислим газом. Тому аматорам краще без супроводу не «героїстувати».

– Чи траплялися випадки, коли було насправді страшно?

– Одного разу ми штурмували вертикальну печеру на Кавказі, в якій раніше не реєстрували підйому підземних вод. Аж раптом у горах пішов дощ – і підземний струмок почав стрімко перетворюватися на потік, від якого ніде було сховатися. Це дуже небезпечно, бо можна не встигнути вибратися і втопитися, або й просто переохолодитися. На щастя, ми встигли знайти безпечне місце і там перечекати повінь.

– Чи не шкодить спелеологія здоров'ю?

– Справді, спелеологія більше підходить для фізично здорових і витривалих людей, бо у печерах доводиться тривалий час перебувати при низьких температурах і високій вологості. Крім того, є ризик травм під час проходження маршрутом, особливо у вертикальних печерах.

– Кому все ж таки не варто вивчати підземелля?

– У польських спелеологів є жарт, що спелеологія має 3 стадії: першу – «романтичну», другу – «романтично-ревматичну» і третю – просто «ревматичну». Тому людям, які мають хворі кістки або суглоби, краще милуватися природою ззовні. Натомість дуже часто перебування в деяких пече-

рах допомагає позбутися хвороб органів дихання, незважаючи на холод і вологу.

– Скільки коштує простий людини підземний туризм?

– Це дивлячись, куди мандрувати. Коли вас цікавлять буковинські або подільські печери, то 10 баксів коштує ліхтар, потрібний також шолом, міцні кеди та комбінезон, який не шкода забруднити. Більше доведеться витратити на рюкзаки, спальний мішок, харчі... Коли йдеться про професійну спелеологію, то індивідуальне спорядження обходиться приблизно у тисячу доларів, крім того, потрібне ще й так зване групове спорядження: крюки, карабіни, мотузки...

Карстовий провал на Уралі

Червона печера у Криму

підземних кристалів дуже гарна Охтинська Арагонітова печера у Словаччині. Коли порівнювати за підземною гідрографією, тобто наявністю річок, озер, то справляє враження Шкоціанська печера у Словенії, там дуже цікаві річки, а середлабиринтових печер найбільше вражає наша Попелюшка!

– А що екзотичне доводилося бачити?

– Досліджували ми «Зачаровану печеру» на Памірі. Про неї у місцевих жителів є трохи страшна легенда. Колись давно через Памір проходив

– У Вашій родині хтось ще поділяє захоплення печерами?

– Поки що один я такий. Діти хоча цікавляться трохи і бували зі мною в деяких експедиціях, але вони ще недостатньо дорослі для самостійних подорожей, тож важко сказати, що їх зацікавить у майбутньому.

Лера ЯСНИЦЬКА, «Версії»

Версії

передплатний індекс:
09584
С-во про держреєстрацію
ЧЧ №260 від 16.10.2003 р.

Редакція не завжди поділяє думку авторів, залишає за собою право редагувати та скорочувати матеріали. Листування лише на сторінках газети. За зміст реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за якість друку несе ТОВ «Буковинський видавничий дім», за доставку – Чернівецька дирекція «Укрпошти». При використанні матеріалів посилання на «Версії» обов'язкове. Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції:
58003, м. Чернівці,
вул. Л. Кобилиць, 21а,
тел./факс 57-19-35
E-mail: versii@ukr.net

Наші реквізити:
Код ЄДРПО 32726216
п/рах. 26008003761001
в ЧФ АТ «Крибанк»
МФО 356204

Шеф-редактор
Людмила ЧЕРЕДАРИК

Надруковано
у ТОВ «Буковинський
видавничий дім»
(м. Чернівці, вул. Прутська, 29)
тел. 52-57-41

Засновник: Л.Ф. Чередарик; видавець: МП «Версії»
Ціна договірна. Зам. №312 Наклад: 17003
№13 (273), 27.03 - 3.04.2009